



GAAT WETHOUDER GIJS JACOBSE NU ECHT WAT DOEN?

FEBRUARI 2023

NEEM MEE ÉCHT ALLES OVER LEEUWARDEN liwwadders



recruit
Bouw & meer
us

Khalyed Khuseyn van Recruit:
**Elke dag word
ik veilig wakker**



CEES BUISMAN: OPTIMIST ZIJN IS DE PLICHT VAN INTELLIGENTE MENSEN

Mata Hari HOEDEN, PETTEN EN KLEDING PAG 3	Ellen Draaisma IK ZIT VOL KLEUR- RIJKE INSPIRATIE PAG 6	André Keikes EEN GEVELTUINTJE HEEFT LIEFDE NODIG PAG 10	Jurjen en Maaïke Boonstra SOMS RESERVEREN ZE MET: PLANK! PAG 14	Meindert Schroor UT WUDT STIL INNE BINNENSTAD PAG 15
---	---	---	---	--

JAAP HAMSTRA: HORECAONDERNEMERS MOETEN HUN PERSONEEL BETER BETALEN

Hoera! 25 jaar!

liwwadders

DANK AAN ALLE LEZERS, ONDERNEMERS, ADVERTEERDERS, DIE HET ONS MOGELIJK MAKEN OM DIT BLAD VIJFENTWINTIG JAAR TE PUBLICEREN, TOT GROOT PLEZIER (OF SOMMIGEN TOT ERGERNIS!) VAN VELEN, EN VOORAL OMDAT WE ONS WERK GRAAG WILLEN VOORTZETTEN.

Hiep, hiep, hoera: ons stadsblad Liwwadders bestaat vijftientwintig jaar. Dat is zeker een hartelijke gelukwens waard. Het is ook een hele prestatie. De stad Leeuwarden en verre omstreken bezit een karakteristiek eigenzinnig en kenmerkend blad, waar we trots op mogen zijn. Het heeft nu een gouden jubileum te vieren, dat is knap. Wat betekent Liwwadders nu eigenlijk voor de Leeuwarders?

De reacties op het stadsblad Liwwadders zijn talrijk. Iedereen heeft er wel van gehoord, of ziet de exemplaren liggen op de bekende plaatsen, vooral in de supermarkten, de bibliotheek en typisch vaste Leeuwarder locaties. De reacties willen wel eens uiteenlopen. Maar de lezer is overwegend positief tot zeer positief. Het opvallende is trouwens dat er ook lezers zijn, die het blad afkeuren, er zelfs een grondige hekel aan hebben. Kort geleden was ik op een Nieuwjaarsreceptie en ik trof iemand die blijk gaf een grondige hekel aan Liwwadders te hebben en zich zelfs opwond over het blad. Ik schrok van de heftigheid van zijn reactie. Omdat ik nieuwsgierig geworden was naar zijn uitbarsting, wilde ik hem vragen waarom (want we kunnen leren van kritiek), maar hij had ons groepje al verlaten.

Als een blad het vijftientwintig jaar goed weet vol te houden, dan zegt dat wel wat. Dus eerst mijn gelukwensen voor de redactie en ook voor de oprichter destijds en nog steeds de drijvende kracht, **ANDRIES VELDMAN**, nu hoofd- en eindredacteur. ‘It krantsje fan Andries Veldman’ hoor ik ook wel. Dat mag een erenaam zijn, maar dat wordt niet door iedereen zo ervaren. Die uitspraak wordt dan zelfs denigrerend bedoeld. Die hebben dus een hekel aan Liwwadders. Waarom? Wel, omdat het nogal zo zijn eigen stijl heeft, het

eigenzinnig, kritisch en tegen- draads kan zijn en soms lastig en vasthoudend en heel soms niet altijd even fair (let wel, dat zijn opmerkingen die ik weleens hoor).

Dat kan, dat mag een opvatting, een mening en oordeel zijn: niets op tegen. Maar de redactie wil dat dan graag horen, want als er iets niet klopt, of als men iets niet fair vindt, of men vindt het beneden peil, meld het ons! Dan wordt dat besproken en kunnen we ervan leren. De redactie staat elke maand namelijk klaar om er weer een mooi nieuw nummer van te maken. Dat houdt in dat er ook wel degelijk wordt gepraat binnen de redactie over de reacties van lezers.

Toch: al met al is het blad een succes. De oplage is in de loop der jaren gestaag gestegen, de bezorgpunten waar de kranten liggen zijn uitgebreid, ook ver buiten Leeuwarden: van Franeker tot De Westereen toe.

Wat is nu het geheim van Liwwadders? Met andere woorden: wat is de betekenis voor stad en omgeving, voor de lezers? Dat het een eigen waarde heeft voor Leeuwarden, eigen onderwerpen behandelt en een typisch Leeuwarder sfeer uitademt. Wat dat is? Dat mag iedereen zelf vaststellen. Liwwadders behandelt vooral onderwerpen die anderen laten liggen. De Grote Pers komt natuurlijk niet overal aan toe en dan wil het wel eens bij ons

Proficiat!

terechtkomen. Hoe dat kan? Heel eenvoudig. De (hoofd)redactie wordt vaak gebeld. Of Veldman komt mensen op straat tegen. En de overige redactieleden komen op bijeenkomsten dáár weer mensen tegen. Mensen uit de stad, maar nu ook zeker uit de dorpen Stiens, Grouw, Reduzum, noem maar op. Ze lopen ergens tegenaan en melden dat aan de

Leeuwarden kan trots zijn op een blad als Liwwadders

redactie. Dat kan van alles en nog wat zijn. Dat kunnen ergernissen zijn over wijkonderhoud, maar toch vooral wel over grote zaken. Niet op elk telefoontje gaat de redactie meteen af. Het wordt gewikt en gewogen: is dit wat, zit er een verhaal in, maar vooral is dan de vraag of we burgers ergens mee kunnen helpen. Dan blijkt dat de lezer die ons belde, vaak al heel lang ergens mee bezig is, maar van de overheid, van de gemeente of van een instelling geen duidelijk antwoord krijgt, of niet het gewenste antwoord ontving.

Vaak blijkt het ook een zaak te zijn waarvan de ongeruste inwoner al heel vaak van het kastje naar de muur is gestuurd, of eigenlijk zoals wij dan constateren: een doodlopende steeg is ingestuurd. Als we vaststellen dat dát het geval is, ja dan willen we er wel een verhaal van maken. Dat de gemeente, of een instelling dat niet altijd even leuk vindt, mag

ons er niet van weerhouden om er toch achter zien te komen wat er gebeurd is of gebeurt. En dan blijkt Liwwadders vasthoudend te zijn, wel eens tot ergernis van anderen (vaak politici, ambtenaren), zo merken we. Maar als Liwwadders het niet oppakt, wie dan nog wel? De Grote Pers (LC, FD en Omrop Fryslân bedoel ik dan) zou dat op moeten pakken,

maar komt er vaak niet aan toe, of heeft een andere afweging. Redactie en bestuur stellen steeds weer opnieuw vast dat we dan een soort van ombudsfunctie hebben. Liwwadders wil die functie versterken, want het voorziet in een duidelijke behoefte. We werken nu ook aan een werkwijze waarbij we nog directer de lezer de kans bieden zijn en haar verhaal kwijt te kunnen. Daarover wordt binnenkort meer bekend gemaakt.

Ik heb het al eens eerder geschreven: Leeuwarden kan trots zijn op een blad als Liwwadders. Uniek, bijzonder, markant en typisch. Daarnaast is er natuurlijk elke dag weer de nieuwskrant op de website, dus digitaal komen er (bijna) elke dag weer kenmerkende berichten op uw scherm. Dat wordt allemaal gedaan door medewerkers, grotendeels vrijwilligers, 27 in totaal. Tussen Kerst en de jaarwisseling hadden

we onze eindejaarborel voor alle medewerkers. Wat een spirit en enthousiasme en vooral betrokkenheid was daar te vinden.

De adverteerders moeten we ook niet onderschatten. Het blad wordt gelezen, dus wordt er graag in geadverteerd. De mensen die voor de advertenties zorgen, verdienen een dikke pluim. Dat geldt ook voor de bezorgers, altijd een vaste ploeg! Allemaal met hart voor de zaak. Welke stad heeft nu zo’n eigenzinnig blad met website? Dat zullen er niet veel zijn. Dus Leeuwarders: koester uw stadsblad. Maak het mogelijk dat het overal komt te liggen en wij gaan dan nog meer voor u aan het werk.

Zijn er zorgen? Natuurlijk zijn die er ook: de stijgende kosten van het drukken en van het papier en ook de adverteerders die het moeilijk hebben met hun bedrijf, hun onderneming moeten we hier noemen. Daarom juist is het van belang dat we nog meer lezers krijgen en nog meer goede verhalen ontvangen, zodat we, ik moet het toch even kwijt, ruimer in de financiën komen te zitten. Dus als u ons blad geweldig vindt, wordt donateur (onlangs ook weer een zeer gezellige en geslaagde donateursavond gehad). Dit komend jaar komt er natuurlijk een feestelijk programma, passend bij ons stadsblad en bij onze doelstelling. Dus als u mee wilt doen: word donateur! Blijf Liwwadders lezen waar alles over het feestprogramma in staat, maar vergeet niet een bedrag over te maken.

BEARN BILKER
VOORZITTER STICHTING LOODS50
VOOR ONDERZOEKSJOURNALISTIEK

VIJFENTWINTIG JAAR STADSBLAD LIWWADDERS

We struikelden over de onderwerpen en lieten de meest uiteenlopende mensen aan het woord. Kok **ALBERT KOOY** (Er wordt wat afgerotzood met ons eten), vroeg zich af waarom Leeuwarden geen sterrenrestaurants heeft. We hadden er eentje. **HEPKE RUNIA** (mode-winkel Pakiyan) was genezen van het jachtige zakenleven. Hoofdredacteur **RIMMER MULDER** van de Leeuwarder Courant beschuldigde de Omrop-journalisten van oberkelner-journalistiek; hoe had u het gehad willen hebben? **CATRINUS VAN DER VELDE** vertelde over zijn horeca-avonturen in Amsterdam. We gingen een Rivellaatje drinken met wethouder **MARGA WAANDERS**. PvdA-raadslid **MOHAMMED BENMHAMMED** vertelde ons dat we niet armer zijn dan mensen in Delfzijl. We noteerden de uitspraak van **ELISABETH HIETKAMP** die tegen **PIET VAN DER WAL** zei: Kom op Piet, ik ga wel naast je staan. **AMERINS DIKKEN** kreeg kriebels van het CDA. Ondernemer **ULBE LANTING** riep: Er ligt een vrouw in mijn graf! We gingen op zoek naar een woning voor burgemeester **LOEKIE VAN MAAREN**. We presenteerden mooie primers. Het is een journalistendingetje, maar vooruit: **GEERT**

DALES als onze nieuwe burgemeester en **MARCO FLORIJN** als wethouder naar Rotterdam (hij ontkende dit feit tegenover collega’s) en **ANDRIES EKHART** als zijn opvolger.

Ondertussen organiseerden we debatten in debatcentrum De Bres in de Schoolstraat. NOS-journalist **PETER D’HAMECOURT** sprak over Rusland, Volkskrant-journalist **PHILIPPE REMARQUE** over Duitsland en Den Haag. Econoom **ERICA VERDEGAAL** praatte ons bij over geld. Commissaris **ED NIJPELS** interviewde journalist **FRÉNK VAN DER LINDEN**. **WIEBE PENNEWAARD** ging in gesprek met PvdA-voorzitter **HANS SPEKMAN**. **ONNO KLEYN** en **DINY SCHOUTEN** verzorgden culinaire bijeenkomsten. We organiseerden lezingen Happen met Liwwadders in het Bachcafé, restaurant Piet Paaltjens, café De Ossekop en café het Oranje Bierhuis (de laatste keer met planoloog **ZEF HEMEL**).

Filosoof **ERIC HOEKSTRA** werd op pad gestuurd en kwam met mooie reportages thuis. We onderzochten de perikelen rond de Fryske Akademy en een schandaal in Neushoorn. We

In september 1998 verscheen het eerste nummer van het Stadsblad Liwwadders. We zijn niet zo van het terugkijken, maar als het toch moet, vooruit dan maar.

verdiepten ons in zowel het financiële beleid als het woningbouwbeleid van de gemeente Leeuwarden en **GINA KAMSM**A onderzocht de vergunningen rond de Leeuwarder vliegbasis. **MEINDERT SCHROOR** en **KLAAS KASMA** beschreven het stadsgewoel. **ANDRÉ KEIKES** wandelde door de stad en zag er van alles. Kortom: waar we allemaal over gepubliceerd hebben is te veel om op te noemen.

We brachten dagelijks nieuws (sinds 1996) via onze website www.liwwadders.nl en plaatsten onze meest memorabele artikelen op het aparte podium dossier.liwwadders.nl. We waren betrokken bij het Netwerk Coltrane en organiseerden activiteiten in de binnenstad.

Dit is een verre van volledige greep uit onze publicaties en activiteiten. Wat gaan we doen in dit jubileumjaar? Een boek? Een debat? Een wandeling? Een bustocht? We houden u in de komende nummers op de hoogte.

ANDRIES VELDMAN

GEBOORTEHUIS MATA HARI

Advertorial
Foto: Simon van der Woude

De begane grond van het geboortehuis van Mata Hari aan De Kelders 33 te Leeuwarden, waar haar vader Adam Zelle zijn hoeden- en pettenwinkel 'In de klok' runde, is nu geopend.

Vele toeristen en inwoners van Leeuwarden bezoeken het standbeeld van Mata Hari dat schuin tegenover haar geboortehuis staat vanwege de bijzondere geschiedenis en vonden het jammer dat het pand niet voor het publiek toegankelijk was. Dit was voor Stichting Mata Hari aanleiding om de begane grond van het pand weer terug te brengen tot wat het oorspronkelijk was, namelijk: de hoeden- en pettenwinkel van Adam Zelle, de vader van Margaretha Zelle, beter bekend als Mata Hari.

In de hoeden- en pettenwinkel, die in de stijl van toen is ingericht, treft u een ruime collectie heren- hoeden en -petten aan, maar ook



HOEDEN-, PETTEN- EN KLEDINGACCESSOIRES WINKEL & MEER

Zie ook www.mataharileeuwarden.nl



kledingaccessoires zoals: riemen, tassen, handschoenen, paraplu's en Mata Hari souvenirs. Ook biedt het pand expositieruimte aan een aantal Friese kunstenaars om hun kunstwerken te exposeren en te verkopen. De Leeuwarder kunstenaar Betty van der Woude exposeert en verkoopt haar collectie in het pand en is daarnaast aangesteld als bedrijfsleidster.

Om de beleving rondom Mata Hari compleet te maken is het ook mogelijk om in het pand een kop koffie of thee met een Mata Hari-gebakje of bonbon te nuttigen en onder het genot daarvan naar de doorlopende videopresentatie van het leven van Mata Hari te kijken en te bladeren door het plakboek dat zij gedurende haar leven bijhield.



EEN IMPRESSIE VAN DE OPENING EN HET PAND

Afgelopen december heeft burgemeester Buma het pand officieel geopend door het lint door te knippen met de schaar die een Mata Hari lookalike hem al dansend overhandigde.

Het Stadsblad Liwwadders (sinds 1998) wordt gemaakt door: André Keikes, Aly van der Mark, Klaas Kasma, Eric Hoekstra, Lisanne van der Ploeg, Henk Weiland, Luuk Inberg, Anton Feddema (vormgeving), Simon van der Woude (fotografie), Keimp Pijpstra (webbeheer), Remco Jan Veldman (acquisitie, Titus Oomes (verspreiding) en Andries Veldman (organisatie en acquisitie). Liwwadders verschijnt tien keer per jaar en wordt verspreid in de gemeente Leeuwarden en in de randgemeenten (zie op pagina 5). Daarnaast wordt de krant geplaatst op onze website www.liwwadders.nl Al onze activiteiten worden ondersteund door Facebook, Twitter, Instagram (Roosmarijn Haring) en een dagelijkse nieuwsbrief. Niet onvermeld mag blijven dat bepaalde advertentieverkopers misbruik maken van onze titel. Er is maar één Stadsblad Liwwadders en dat hebt u nu in handen. Een krant die lezers, middenstanders, vrijwilligers en kunstenaars serieus neemt. Wilt u communiceren met deze groepen, bel dan naar Andries Veldman (058-2133138) of mail naar info@liwwadders.nl Stadsblad Liwwadders wordt gedrukt bij Flevodruk in Harlingen.

DONATEURS ZIJN BROODNODIG VOOR GOEDE JOURNALISTIEK

- WIJ BEDANKEN (NIEUWE) DONATEURS HARTELIJK VOOR HUN BIJDRAGE (VERMELD UW ADRES ALS U BELANGSTELLING HEEFT VOOR ONZE DONATEURSBIIJENKOMST)
- DOE MEE, DONEER! KIJK OP WWW.LIWWADDERS.NL

‘Wij betalen onze horecamedewerkers op het eiland over het algemeen beter dan ze hier doen aan de wal.’ Jaap Hamstra en Frieda Jurjens, eigenaren van Havenpaviljoen De Dining op Vlieland, zijn verbaasd tegen welke beloning een van hun kinderen in Leeuwarden werkt. ‘Hij wordt met al zijn ervaring geplaatst in de laagste cao-loonschaal. Dan moet je niet gaan klagen dat je geen personeel kunt vinden.’



Gasten uit alle windstreken

De Hamstra's – Frieda komt van Vlieland en Jaap uit Veenwouden – gaan hun veertiende horecajaar in op het bij veel vakantiegangers populaire eiland. ‘De Dining was destijds een nieuw gebouw in een nieuwe omgeving, dan moet je even uitvinden hoe je de zaken wilt inrichten en aanpakken.’ Inmiddels is het Havenpaviljoen een begrip geworden en trekt, met de jachthaven voor de deur en de onderliggende supermarkt en snackbar, gasten uit alle windstreken.

‘De Dining is een gezond bedrijf waar we gerechten opdienen uit de internationale keukens met veel oosterse invloeden. Het is een prachtig restaurant, en vanaf het terras kijk je uit over de haven. Vanaf 1 april zijn we iedere dag geopend.’ Toch moesten Jaap en Frieda vorig seizoen voor het eerst in hun horecabestaan het besluit nemen om een dag in de week te sluiten wegens gebrek aan personeel. ‘We hebben een naam hoog te houden en ontvangen veel complimenten. Het niveau dat we voor onszelf hebben gesteld willen we natuurlijk handhaven. Vorig jaar lukte het voor het eerst niet om de personeelsbezetting in de keukens en bediening rond te krijgen. We



Voor ons is het volstrekt logisch dat overuren en vakantie-uren gewoon worden uitbetaald

hebben met tegenzin moeten besluiten het aantal openingsdagen te beperken. Het liefst doe je dat natuurlijk niet in het hoogseizoen. Zonde. Daarom beginnen we nu vroegtijdig met het werven van personeel.’

‘Waarom je bij De Dining zou kunnen gaan werken? Men kan

overal gaan werken maar het werken op een eiland is bijzonder. Je gaat om met leuke klanten die in een vakantiestemming zijn en je ontmoet aardige collega's. Werken op een eiland betekent voor jongeren vaak loskomen van huis. Je doet werk- en levenservaring op. Daarnaast woon je gratis in een gezellig personeelshuis

en ontvangt een personeelsmaaltijd, ook op kosten van het bedrijf. We streven naar een 5-daagse werkweek en bieden een marktconform salaris aan en een supereerlijke verdeling van het tipgeld. Voor ons is het volstrekt logisch dat overuren en vakantie-uren gewoon worden uitbetaald.’

OM ONS TEAM COMPLEET TE MAKEN ZOEKEN WIJ:

- SCHOONMAAKSTER (M/V) – 24 UUR PER WEEK (EVT. UITTEBREIDEN) VAN AF 27 MAART TOT 1 NOVEMBER
 - ZELFSTANDIG WERKENDE KOK – FULLTIME 27 MAART TOT 1 NOVEMBER
 - MEDEWERKER BEDIENING OF 1E MEDEWERKER BEDIENING (M/V) – FULLTIME 31 MAART TOT 1 NOVEMBER
 - AFWASSER (M/V) – FULLTIME APRIL TOT EIND OKTOBER
 - HULPKOK (VAKANTIE/WEEKEND HULP) – VOOR IN VAKANTIES EN/OF WEEKENDEN
 - MEDEWERKERS BEDIENING (VAKANTIE/WEEKENDHULP) – VOOR IN VAKANTIES EN/OF WEEKENDEN
 - SNACKBAR MEDEWERKER (VAKANTIE/WEEKENDHULP) – VOOR IN VAKANTIES EN/OF WEEKENDEN
 - AFWASSER (VAKANTIE/WEEKENDHULP) – VOOR IN VAKANTIES EN/OF WEEKENDEN
- KIJK VOOR UITGEBREIDE INFORMATIE OP ONZE WEBSITE WWW.DEDINING.NL

SOLLICITEREN D.M.V. EEN MAIL, INCLUSIEF CV EN VERHAALTJE OVER JEZELF EN JE MOTIVATIE OM BIJ ONS OP VLIELAND TE KOMEN WERKEN!

VOOR VERDERE INFORMATIE EN/OF VRAGEN OF VOOR HET STUREN VAN DE SOLLICITATIE, MAIL NAAR: INFO@DEDINING.NL
VAKANTIEKRACHTEN BETALEN WIJ MINIMAAL UIT VANUIT HORECA CAO, VERDER BETALEN WE VAKANTIEGELD EN VAKANTIETOESLAG PER GEMAAKT UUR METEEN UIT. OOK VAKANTIEKRACHTEN DELEN EERLIJK MEE IN DE FOOIEN.

KLAAS K. TE L.

In gebroken Engels zei de taxichauffeur dat de Bairro Alto tegenwoordig de bestemming voor jonge mensen is

Word ik oud, vroeg ik me af, toen ik op Schiphol met mijn handen omhoog in een controlepoortje stond. Laat uw handen maar een beetje zakken mijnheer, zei een geüniformeerde jongeman met een snor. Anders wordt het mischien wel wat te vermoeiend voor u. Eerst had hij al heel veel geduld met me gehad toen ik niet begreep waarom ik op sokken door dat poortje moest lopen en bood zijn hulp aan om mijn laarzen uit te trekken. Even later hielp hij ook nog de inhoud van mijn broekzakken, die ik in een plastic bakje had moeten doen en door een onverhoedse beweging mijnerzijds gedeeltelijk op de grond was gevallen, mee oprapen. Komt u wel weer omhoog, vroeg hij toen we samen op knieën mijn muntgeld oprapten. Vervelend was wel dat hij mijn mooie Laguiole zakmes achterhield. Dat mocht beslist het vliegtuig niet mee in, zei hij zich verontschuldigend. Ik stelde hem op zijn gemak en zei dat ik hem over een paar dagen, als ik terug kwam van mijn stedentripje

naar Lissabon wel weer tegenkwam en dat hij me het dan wel kon teruggeven. Tot zolang mocht hij er wel op passen.

Eerder in de trein richting Schiphol had een conductrice ook al een opmerking over mijn leeftijd gemaakt. Toen ze mijn ov kaart controleerde zei ze dat ik niet het volle tarief had hoeven te betalen, maar dat ik als oudere wel een 65-plus kortingskaartje had kunnen kopen. Wat is dit toch tegenwoordig, dacht ik. Een paar weken geleden kreeg ik al een uitnodiging om aan het Ouderen Songfestival mee te doen. Daar ben ik nog te jong voor, zei ik, maar ook toen waren daar de meningen over verdeeld.

Een beetje gefrustreerd heb ik daarom op Schiphol alle loopbanen richting de gate, links of rechts, al naar gelang het uitkwam, laten liggen en ben ernaast gaan lopen. Een bemanningslid van het vliegtuig maakte aanstalten om me nog een handje te helpen om uit de slurf in het overvolle vliegtuig te stappen. Maar ik was haar te vlug af. Later probeerde ze me nog te helpen om mijn riem, die ik als een ervaren reiziger losjes had omgedaan, wat vaster te trekken.

De bijna drie uren durende vlucht naar Lissabon verliep zonder verdere toespelingen op mijn leeftijd. Die kwamen pas weer toen ik in de taxi vanaf het vliegveld de chauffeur mijn bestemming vertelde. Rua dos Mestros in de Bairro Alto. Hij draaide zich om naar mij en zei toen in gebroken

Engels dat de Bairro Alto tegenwoordig de bestemming voor jonge mensen is. En hij had nog gelijk ook. Toen ik, nadat ik mijn spullen in het appartement had gedropt en ergens een drankje wilde halen, zag ik in de straten rondom vooral veel hippe tentjes waar je versgeperste fruitsappen kon kopen, of tien soorten koffie verkochten en een yoghurtbarretje. Dit zal me toch niet gebeuren, dacht ik. Dat er nergens in de buurt een leuke bar is. Gelukkig hoorde ik op een gegeven moment lekkere jazzmuziek uit een horecapand klinken. Met moeite kon ik daar een biertje bestellen, want de tafeltjes zaten vol met jongeren die aan hippe cocktails zaten te lurken.

De dagen daarna verkocht de man aan de kassa mij ongevraagd een seniorenkaartje met korting bij het Gulbenkianmuseum, stond in het overvolle toeristentrammetje nummer 28 iemand voor me op zodat ik kon zitten en werd er op een terras op de boulevard van de Cais de Sodré een stoel bijgezet zodat ik toch een plekje had tussen alle twintigers en dertigers die het terras bevolkten.

Voor een late lunch verkaste ik daarna naar een terras op het Praça de Comércio. Toen ook daar een piepjonge serveerster vroeg of ik niet liever onder een parasol wilde zitten omdat de zon misschien wat te fel was voor mij op mijn leeftijd, had ik er genoeg van. Ik liep het plein op, deed mijn colbertje uit en legde het op de witte steentjes. Daarna deed ik een paar yogaoefeningen en stond een minuut lang op mijn hoofd. Toen ik weer een beetje duizelig op mijn benen stond, hoorde ik geklap en waren er muntjes op mijn colbertje gegooid. Net genoeg voor een glas vinho verde op het terras in de zon.

KLAAS KASMA, KOK IN LEEUWARDEN

**DIT JOURNALISTIEKE
INITIATIEF STEUNEN?**
**BEZOEK DAN
WWW.LIWWADDERS.NL**

• **HUIS AAN HUIS IN DE WIJKEN EN DORPEN**
 (WISSELEND)

• **VERSPREIDPUNTEN**
 (DIE REGELMATIG WORDEN AANGEVULD; MET **STER***
 MEERDERE MALEN)

CAMMINGHABUREN: JUMBO*, ALBERT HEIJN*, PRIMERA, BAKKER VAN DEN BERG, SLAGER SMIT, RENÉ FISH AND CHIPS, WIJKCENTRUM, GEZONDHEIDSCENTRUM; **VRIJHEIDSWIJK:** JUMBO*, MULTIFUNCTIONEEL CENTRUM; **BILGAARD:** ALBERT HEIJN*, BAKKERIJ VAN DEN BERG, SCHOEN- EN SLEUTELSERVICE BILGAARD, SLAGER SMIT, GROENTEZAAK YNE EN HINKE VAN DER MEULEN; GEZONDHEIDSCENTRUM, CAFÉ BILGAARD, PRIMERA, SNACKBAR DOUBLE FF, CHINEES-RESTAURANT MEI WAH; **WESTEINDE:** POIESZ*, SNACKBAR DE TILLE, KAPPER, ZORGCENTRUM SWETTEHIEM, GEZONDHEIDSPLEIN WESTEINDE; **VALERIUS:** VISZAAK DE GEZONDE APOTHEEK*, ELY'S LUNCHROOM, TANKSTATION VALERIUSSTRAAT; **WESTEN:** HOTEL WTC, KAMER VAN KOOPHANDEL, MEUBELZAAK DE TIJD WONEN, EUROHOTEL; **NIJLÂN:** LIDL*, ALDI*, CAFÉ 'T WAP, DALSHOIM FOTOGRAFIE, PIZZERIA ADRIANO; **ALDÂN:** POIESZ*, SNACKBAR DOUBLE FF, APOTHEEK BENU, ZORGCENTRUM ERASMUSHIEM, ZORGCENTRUM ALDLÂNSTATE, TANKSTATION ALDLÂNSDIJK, MEDISCH CENTRUM LEEUWARDEN; **HEECH-TERP/SCHIERINGEN:** POEISZ*, SNACKBAR RONDWEG, WIJKCENTRUM; **CAMBUURPLEIN:** JUMBO*, PRIMERA, APOTHEEK BOITEN*; **WINKELCENTRUM LEEUWERIKSTRAAT:** JUMBO*, PRIMERA TROELSTRAWEG, SNACKPOINT DE LEEUWERIK; **BLEEK-LAAN E.O.:** POIESZ*, JUMBO*, TRYATER; **VLIET:** SNACKBAR 'T VLIET, SNACKBAR DE CENTRALE, BAKKER TROMP, HALAL SLAGERIJ ATLAS; **ORANJEWIJK:** ALBERT HEIJN*; **ACHTER DE HOVEN:** EETHUIS POTMARGE, WIJKCENTRUM J.H. KNOOPSTRAAT; **TIJNJEDIJK:** ALBERT HEIJN XL* (MIRO), AKO, VISZAAK HOLLANDER, TUINCENTRUM KLAVER, BP TANKSTATION; **WTC:** JUMBO*; **SCHRANS:** ALBERT HEIJN*, , DECO HOME, BIO BIJ JANSEN, FRIESE SCHRIJFKAMER, SCHOOTSTRA VIS*, FIETSTATION 058, TABAKSZAAK PETER VAN DER KAMP*; **ZUIDERBUREN:** JUMBO*; **DE HEMRIK:** , GROOTHANDEL MAKRO, SNACKBAR HEMRIK, FRIESCHE OLIE EN VERFHANDEL, OMROP FRYSLÂN; **DE ZWETTE:** SNACKBAR LORENTZ, DE FABRIEK, GROOTHANDEL SLIGRO, CRYSTALIC, MOTOPORT LEEUWARDEN; **GROTE WIELEN:** RESTAURANT DE GROTE WIELEN

CENTRUM LEEUWARDEN: BOUWBEDRIJF DE VRIES , ORANJE HOTEL*, AKO STATION*, STATIONS KAPPER*, CAFÉ DE STEE, CAFÉ WAPEN VAN LEEUWARDEN, RESTAURANT DE WALRUS*, RESTAURANT SPINOZA, CAFÉ ORANJE BIERHUIS, CAFÉ DE TOETER, IERSE PUB PADDY O'RYAN, EETCAFÉ HET LEVEN, **IJZERHANDEL POSTMA**, DE WERELD VAN THEE, HOTEL STADHOUDERLIJK HOF, HOTEL 'T ANKER, HOTEL POST PLAZA*, SIGARENZAAK TETMAN DE VRIES, RESTAURANT DE WAAG, LEKTUURHAL OVER DE KELDERS*, RESTAURANT SARAY, RESTAURANT BOSPORUS, RESTAURANT EINDELOOS, RESTAURANT FELLINI, DOPPIO ESPRESSO*, RESTAURANT DE BURGEMEESTER VAN NAPELS, FIRE CAFÉ*, BARREVOETS, URKER VISZAAK, RESTAURANT DE KOPEREN TUIN, CAFÉ DE MARKIES, LUNCHROOM DE BROODTROMMEL, CAFÉ DE BRASS, RESTAURANT DE VLEGENDE HOLLANDER, BAGELS AND BEANS, BAKKER BART, SPAR, LUNCHROOM SPIEGELAAR, CAFÉ WOUTERS, DE-CAFÉ, EETCAFÉ DIKKE VAN DALE, DE BRASSERIE MARIA LOUISE, CHINEES RESTAURANT KOTA RADJA, EKO PLAZA*, SLIJTERIJ JELLE, CROISSANTERIE VITTORIO, SNACKBAR ELY'S, ALBERT HEIJN*, VAN DER VELDE BOEKEN*, GALERIE DE ROOS VAN TUDOR, GALERIE DE VRIES, FRIESCHE CLUB, NEUSHOORN, KUNSTKADE, RABOBANK ZAAILAND*, BRASSERIE FRIES MUSEUM*, GRAND CAFÉ Z, SCHOUWBURG DE HARMONIE, HISTORISCH CENTRUM LEEUWARDEN, TRESOAR, BIBLIOTHEEK DBIEB*, STADHUIS, STADSKANTOOR OLDEHOOFSTERKERKHOF, PROVINCIEHUIS*

WIRDUM: SPAR, HOTEL-CAFÉ DUHOX • **GROU:** ESSO TANKSTATION, HOTEL OOSTERGO, THEEHUIS, VISZAAK, JUMBO*, POIESZ, SNACKBAR TAMARINDE, EETHUIS AMICAAL • **WERGEA:** SUPERMARKT ATTENT HANSMA, SLAGER HARMKE ANEMA • **DRONRYP:** IT HOLT • **MENALDUM:** POIESZ • **JELLUM:** RESTAURANT JONKER SIKKE • **WEIDUM:** HOTEL WEIDUMERHOUT • **AKKRUM:** POIESZ, HERBERGH DE CLEEF, BAKKERIJ BOONSTRA • **REDUZUM:** DE BLAUWE TENT, SLAGERIJ • **WYTGAARD:** FREDERIKA'S TAARTEN & SA • **STIENS:** ALBERT HEIJN*, POIESZ*, JUMBO*, EATCORNER PITER JELLES, VISKRAAM, BRUNA, PRIMERA, TENNISVERENIGING • **HURDEGARYP:** ALBERT HEIJN, POIESZ, SLAGER RYPMA, PRIMERA, HOTEL VAN DER VALK • **OENTSJERK:** BAKKER BRAAKSMA • **WYNS:** DE WINZE • **GYTSJERK:** ALBERT HEIJN*, VISKRAAM BINNE VAN DER KOOI, TANKSTATION VAN DEN BELT, POSTKANTOOR • **BURGUM:** BOEKHANDEL FRANKE ATSMA EN ANNEKE JAGER

AANGEPASTE VERSPREIDING WEGENS CORONAVIRUS:
 EXTRA KRANTEN BIJ DE SUPERMARKTEN

Prijsvraag



De foto met de enthousiaste voetballers leverde weinig reacties op. Misschien moeten nog eens duiken in de historie van café De Gouverneur (van Leo Hasz) in de Grote Hoogstraat, sponsor van de voetballers.

Ook een mooi verhaal bij de nieuwe foto? Stuur het dan op naar Stadsblad Liwwadders, M.H. Trompstraat 8, 8921 GH Leeuwarden en u maakt kans op een mooi boek over de historie van Leeuwarden.



VAN DER VELDE BOEKEN

Nieuwestad 57-59
 8911 CJ Leeuwarden
 0582132360

 www.boekhandelvandervelde.nl



**NOORD
NEDERLANDSE
BESTRIJDINGSDIENST**



Noord Nederlandse Bestrijdingsdienst
Miedwei 4
9081 AJ Lekkum
Telefoon: (06) 5354 3006

ELLEN STYLL

Advertorial • Foto: Simon van der Woude

‘Ik ben Hyper Creatief. Ik denk dat dat het goede woord is voor wat ik allemaal doe.’ Wie de Instagrampagina en de website Ellenstyl van Ellen Draaisma bekijkt, ziet wat ze bedoelt. Ellen zit geen moment stil. Het ene na het andere kleurige ontwerp van kussens, muismatten, T-shirts en sieraden, om maar een greep te doen, verschijnt op het scherm. ‘Ik zit vol kleurrijke inspiratie.’

De in Harlingen geboren en in Franeker getogen ontwerper wist als jongere niet goed een beroepsrichting te kiezen. Met een grote lach zegt ze: ‘Eigenlijk weet ik nog steeds niet wat ik wil worden.’ Ze deed eerst sociaal-cultureel werk en maakte dat af. Daarna een jaar HBO-V. Ze dacht dat verpleegkunde wel iets voor haar zou zijn totdat ze in de praktijk ondervond wat het werk inhield. ‘Doei, van school af.’ De bij dit beroep behorende werkzaamheden gaven haar weinig vreugde. Het werk bij het entertainmentbureau Amstor uit Ried (bekend van het organiseren van uitjes zoals: Ik hou van Friesland) gaf meer voldoening. ‘Daar heb ik vijftien jaar gewerkt. We organiseerden allerlei evenementen. Daarnaast bekwaamde ik me in het ontwerpen en het illustreren.’ Het was een vak dat haar raakte. ‘Ik wilde terug naar de mode en ik wilde autonoom werken. Nu concentreer ik me vooral op het ontwerpen van mode-designs (voor rokjes en T-shirts), kaarten, sieraden, muismatten, onderzetters en kussens. En oersterke tassen. Maar ook designs voor spatschermen die in keukens kunnen worden gebruikt. Maatwerk kan ik ook leveren. Nu wordt het tijd om eindelijk serieus te gaan verkopen.’

Ellen is niet bang om met haar ontwerpen te verdwalen in het grote sociale mediawoud waar diverse soortgenoten vechten om voorrang. ‘Nee, daar ben ik niet bang voor. Mijn stijl is anders. De ontwerpen die ik maak zijn authentiek, vaak met humor en enigszins geïnspireerd door retro. Ik hou van kleur en kleuren op elkaar af te stemmen. Bovendien vind ik dat, wat ik ook doe, de milieubelasting zo gering mogelijk moet zijn. Dus ik gebruik kwalitatief hoogwaardig materiaal voor langdurig gebruik. Mijn eco T-shirts, bijvoorbeeld het ontwerp Holy Crab, worden in Marsum in kleine oplages gemaakt. Tassen en kussens evenzo, door een drukkerij in Dokkum. Via de socials breng ik mijn producten onder de aandacht. Een korte

‘Ik zit vol kleurrijke inspiratie’



cursus seo (zoeken en vinden op het grote world wide net) helpt me op weg naar het grote succes.’

Ellen Draaisma werkt aan huis aan haar ontwerpen. Het pand Spechtstraat 18 was ooit een garagebedrijf. Via de naast gelegen poort kwam men bij de garage en enkele garageboxen. Twee ervan zijn inmiddels omgetoverd tot een guest-house-accommodatie. Onder de naam Woodpecker en Het Nest worden ze verhuurd. ‘Ooit stond hier een benzinepomp voor de deur en was dit een auto-werkplaats. Mijn man Jaap Kooistra bouwt woonarken, zo’n tweeënhalf per jaar, en samen hebben we de verblijfsruimtes gemaakt en ingericht. De verhuur loopt fantastisch. Sommigen boeken voor enkele



Achter haar woning in de Spechtstraat in Leeuwarden toont Ellen, in een tot B&B omgetoverde voormalige garage, haar werk. Het zijn allemaal originele ontwerpen voor gebruiksgoederen. Oftewel: toegepaste kunst. Alles is te koop via de webshop die te vinden is op haar website.

Ik heb wekenlang planken zwart geverfd

dagen of een week. Af en toe help ik Jaap bij zijn klussen aan de woonarken. Ik heb wekenlang planken zwart geverfd.’

Maar voorop staan haar eigen ontwerpen. ‘Ik heb nu ongeveer honderd bestellingen per jaar via mijn webshop. Dat aantal moet omhoog.’ De ontwerpen van Ellen

kunnen gewoon bij haar worden besteld en aan huis afgehaald. ‘De spullen hangen nergens, alleen bij mij, dat maakt ze extra exclusief. Wel zijn er sieraden en kaarten verkrijgbaar bij een aantal verkooppunten, in Leeuwarden zijn dat Ny-na in de Sint Jacobsstraat en 38 Dresses in de Bagijnestraat.’

OPVALLEN IN LIWWADDERS? BEL REMCO JAN VELDMAN 06-25223490

REDACTIONEEL

Zaken waarmee u zit pakken wij graag op. We zien dat onze lezers onze krant en website waarderen en daarom doen wij een beroep op u. Wanneer u onze artikelen van belang vindt, dan nodigen wij u uit om donateur te worden. Uw bijdrage is zeer welkom. U kunt uw bijdrage overmaken op NL06 RABO 0320.2000.51 t.n.v. Veldman Journalistieke Producties. U kunt uw bijdrage ook overmaken aan de Stichting Loods 50 voor onderzoeksjournalistiek. Deze stichting is gelieerd aan Liwwadders, het bestuur bestaat uit Bearn Bilker (voorzitter), Sietske Inberg, Hester Witteveen en Kor van der Meulen. Het rekeningnummer van de Stichting Loods 50 is NL88 RABO 0355.1954.96 onder vermelding donatie en uw e-mailadres. Jaarlijks wordt u uitgenodigd voor onze donateursbijeenkomst. Als u het stadsblad leest, dan merkt u dat Liwwadders niet zomaar een huis-aan-huisblaadje is. Liwwadders is op meer dan 170 plaatsen (supermarkten, sporthallen, stamtafels, kantines en wachtkamers) gratis verkrijgbaar in de gemeente Leeuwarden en ook daarbuiten. Is-ie op, dan wordt er meestal aangevuld. Bent u als ondernemer/vereniging/zzp'er geïnteresseerd in een bedrijfsreportage, viert u binnenkort feest of wilt u iemand in de bloemetjes zetten: neem dan contact met ons op: tel. 058-2133138 of info@liwwadders.nl Uw betaalde advertorial wordt gratis doorgeplaatst op onze website en via onze andere mediakanalen. Ook in dit nummer treft u enkele artikelen aan die eerder op onze websites www.liwwadders.nl en Dossier Liwwadders verschenen. We vonden ze belangrijk genoeg om ze ook in de papieren krant af te drukken.

STADSBLAD LIWWADDERS OOK VERKRIJGBAAR BIJ:

SINT ANNAPAROCHE: ALBERT HEIJN EN KRINGLOOP NOCHRIS
BERLIKUM: POIESZ
FRANEKER: POIESZ, ALBERT HEIJN
HALLUM: SPAR
MENALDUM: ROB'S TUINCENTRUM EN KRINGLOOP NOCHRIS
BURGUM: PLUS MARKT, POIESZ, JUMBO EN BOEKHANDEL
VEENWOUDEN: PLUSMARKT
DE WESTEREEN: POIESZ

Se make mij de pis niet lauw

Door Andries Veldman

Het was weer dolletjes bij de gezamenlijke nieuwjaarsborrel van de historische instellingen Aed Levwerd, Historisch Centrum Leeuwarden en de gemeentelijke afdeling Monumentenzorg en Archeologie in de Westerkerk in de Bagijnestraat. Links en rechts bleef ik handen schudden, het kost ook niks. Ook de aanwezigen bleken erg historisch, ze hadden te lijden onder de tand des tijds: de ene kwaal na de andere passeerde. We kregen een paar muntjes voor consumpties uitgereikt, formeerden ons in nette rijen voor de bar en bezichtigden een nieuwe aanbouw: een mooi toiletgebouw, hangend aan de achtergevel. Het mag een paar centen kosten.

Je zou denken dat er onder zo vele prominente aanwezigen iemand het woord zou hebben gevoerd over de stand van zaken rond de historische Leeuwarder binnenstad. Een stevig betoog over het hier en nu is wel op zijn plaats. Het kan toch weinigen zijn ontgaan dat de verrommeling in de openbare ruimte hoogtij viert. We zien daarnaast uitdijen: de perifere winkelpleinen en niemand lijkt zich te bekommeren om het hart van de stad met daarin een wegwijnend winkelcentrum Zaailand, waarvan de bovenetage al tien jaar leeg staat en met noodmiddelen wordt opgevuld, of om een in de steek gelaten Blokhuispoort. We hebben zo langzamerhand genoeg boekjes en wandelingen over al het moois dat onze stad te bieden heeft, maar die ontnemen ons wel het zicht op de werkelijkheid. De toeristische clubs zou je haast willen adviseren hun klanten niet meer op maandag en dinsdag uit te nodigen, wanneer het karton in onze hoofdstad hoog gestapeld staat of door de straten dwarrelt. De openbare ruimte waarin men zich moet begeven is beslist niet om naar huis te schrijven, en dat laatste moet toch het uitgangspunt zijn van de clubs. Ook zondag lijkt mij een dag om toeristen te adviseren om elders hun heil te zoeken. Er dat terwijl er steden zijn die juist van die dag een hoogtepunt maken.

Hier en daar probeerde ik aan de weet te komen wat er nu precies in de Westerkerk gebeurt. Ik vroeg het aan JES WASSENAAR

en AD FAHNER. Aan MEINDERT SCHROOR en THEA KOSTER. Aan KLAAS ZANDBERG, en aan WILMA en WYB FEDDEMA. Niemand die het mij kon vertellen. Dat het ooit een theater was geweest en een popzaal wist men nog, maar de actuele gebruiksfunctie was bij een ieder die ik sprak volstrekt onbekend. Er zit een bakker op vrijdag, meldde mij GERT VAN MEEGDENBURG, die mij mee had getroond naar deze bijeenkomst. En aan de achterkant was er nu een moderne puist gebouwd.

Een paar dagen later ging ik toch maar op onderzoek uit, je bent verslaggever of niet. Boven de hoofdingang hing een oud reclamebord voor voorstellingen die al in oktober hadden plaatsvonden. Op de website werden voorstellingen aangeprezen die bij nadere beschouwing al lang geweest waren. We konden alvast boeken voor het evenement Explore The North in november. Voor verdere informatie werd verwezen naar een andere organisatie. Op vrijdag, de dag dat de bakker er zou zijn, waren de twee forse deuren van de Westerkerk gesloten. Nadat ik op de bel had gedrukt kwam een jonge vrouw mij vertellen dat de zaak gesloten is en men bezig is zich te bezinnen. De kip zit op de eieren.

Iedere werkdag lopen er ambtenaren door de Bagijnestraat. Het is de route van het stadskantoor, waar ze werken, naar het stadhuis, waar hun werk wordt beoordeeld. Misschien voelt dit loopje voor sommige ambtenaren als een gang naar Canossa



omdat men het gebruik van de zwaar gesubsidieerde Westerkerk aan de orde heeft gesteld. Misschien heeft men geopperd dat er toch wel veel geld steeds in die richting stroomt, terwijl het rendement miniem is. Maar hoe gaan die dingen: geef het de titel broedplaats en dan kan bij de een alles en bij de ander niks. Bij de film Living, waar de ambtelijke cultuur in Londen in 1953 wordt uitgebeeld, moest ik bij het dossier speeltuin onwillekeurig denken aan de gemeente Leeuwarden; het verhuisde van afdeling naar afdeling en belandde uiteindelijk onderop de stapel. We zijn zeventig jaar verder en ik zag geen verschil met de ambtenarij van toen.

Eerder merkte ik al op dat je bijna een heel Cambuurstadion kunt vullen met Leeuwarders die gelijksoortige herinneringen hebben aan deze bestuurscultuur. Ach, zo vertelde wethouder GERRIT KROL, die ik onlangs op een paar blauwe plastic schoenen bij de TêDéCé op de Voorstreek trof, eens in deze krant over zijn bestuurlijke werkzaamheden: 'we doen maar wat'. Dat is een waarheid als een koe. Zo wordt straks, los van haar ongetwijfeld grote bestuurlijke kwaliteiten, CDA-gedeputeerde SIETSKE POEPJES gewoon weer ergens burgemeester. Je zou denken dat haar ineengeschrompelde partij, zes zeteltjes in de peiling - ze passen ruim in een VW-busje - bij het verdelen van de burgemeestersfuncties nu permanent in de wachtkamer wordt geplaatst. Maar nee, we doen maar wat. Ik dwaal af.

Zo langzamerhand heeft iedere club in deze stad zijn eigen podium. Inmiddels hebben we op korte afstand van elkaar: schouwburg De Harmonie, Neushoorn, Tryater, Yn Blau (op de Wissesdwinger, ooit bedoeld als culturele verzamelplaats), dBieb, De Bres en de Westerkerk. Grappig in deze rij is dat het enige subsidieloze zaaltje De Bres dapper doorgaat met een vol programma voor elk wat wils. Binnenkort komt daar het vernieuwde Zalen Schaaf bij. Daar kunnen we dankzij het gemeentelijk prijsvraagbeleid, waar het als slechtst beoordeelde plan won, straks jeu de boulen. Er komt ook nog een restaurant, welja. Een van de initiatiefnemers zit al met een burn-out thuis. Mooi onderwerp voor een boekje of een toespraak tijdens de volgende nieuwjaarsborrel.



EEN GROTE BEDRIJFSHAL IS NIET VOORHANDEN

Ondanks de woelige economische tijden ziet ondernemer Tjalling Rollema volop positieve activiteit rondom zijn vastgoedbedrijf en het cultureel centrum De Koepelkerk in Leeuwarden. 'Ons gebouw Crystallic aan de westkant van Leeuwarden zit bijna vol. We zijn tevreden over de ontwikkelingen op dat bedrijven-terrein. Daarnaast zijn we op zoek naar een nieuwe, grote bedrijfshal om onze bedrijfsmatige verhuur verder te ontwikkelen. Daar is vraag naar. Zo'n hal is momenteel in Leeuwarden niet voorhanden. Wat we zoeken is een ruimte voor het midden- en kleinbedrijf. En dan moet je denken aan groothandels, houtzagerijen en magazijnen.'

Rollema verhuurt zijn hallen en kantoor-gebouwen op de Hemrik aan het bedrijf Huhtamaki (voedselverpakkingen) en dat bedrijf is nog lang niet uitgegroeid. 'Daar werken nu zo'n driehonderd werknemers en er is vraag naar meer ruimte. Ze spelen goed in op de milieutechnische ontwikkelingen en daar scoren ze mee.'

De voormalige Koepelkerk aan de Vredeman de Vriesstraat is een heel ander verhaal. Rollema is voorlopig gestopt met het organiseren van evenementen in de kerk. De restauratie is nog niet geheel voltooid. 'De Koepelkerk hebben we lange tijd gezien als een culturele aanvulling op onze zakelijke bezigheden. We vonden het prachtig om landelijk bekende artiesten, zoals Rob de Nijs, naar Leeuwarden te halen en ze een mooi, historisch podium te bieden. In verband met corona en de restauratie hebben we besloten de zaken iets anders aan te pakken. Het aangekondigde jubileumconcert zal in een versoberde uitvoering plaats gaan vinden en ik sluit niet uit dat we daarna weer met optredens gaan beginnen. Voorlopig concentreren we ons op de aanpak van de verwarming en de laatste loodjes van de restauratie van de monumentale ramen. Die zullen van binnenuit verlicht worden zodat deze hoek iets bijzonders wordt in de stad.'

Het westelijke deel van Emmastate aan de Emmakade wordt getransformeerd van verhuurlocatie naar appartementengebouw. 'Alle huurders in dat westelijke deel hebben een nieuwe locatie gevonden, de meesten zijn verhuisd naar ons gebouw aan de Legedyk, bij de Aldlânsdijk. Projectontwikkelaar Blue Banner en aannemersbedrijf De Vries bouwen het voormalige PEB-kantoor om tot luxeappartementen.

Ook in het horecacomplex Weidumerhout bij Weidum gaan de zaken voorspoedig. Rollema: 'De hotelaccommodatie, de bijzondere vrijliggende kamers in het land, is regelmatig volgeboekt. Dat loopt boven verwachting. We hebben inmiddels een topkok aangetrokken die schwing in de zaak brengt. Ik heb daar goede verwachtingen bij. We gaan ons nu meer richten op het verhuur aan partijen en aan ondernemingen die op een mooie locatie willen vergaderen. Alle faciliteiten zijn aanwezig en waar elders vind je zo'n bijzondere landschappelijke accommodatie?'

SPONSOR: ROLLEMA VASTGOED

DE GEZONDE APOTHEEK



OOK OP
ZONDAG GEOPEND
VANAF 12.00 TOT 19.00 UUR
VALERIUSSTRAAT 63,
8916 EA LEEUWARDEN
058-2153399



PRACHT VUUR

Uw duurzame, elektrische haardenspecialist

“Persoonlijk vakmanschap”

- ✓ Vrijstaande en ingebouwde elektrische sfeerhaarden met warmte functie
 - ✓ Verschillende vlamsystemen
 - ✓ Maatwerk meubels boekenkasten, wandkasten, garderobekasten, TV meubels en massieve eetkamertafels.
 - ✓ Maatwerk meubilair wordt in onze eigen werkplaats gefabriceerd
 - ✓ Infraroodpanelen, elektrische panelen en convectoren
 - ✓ Badkamerkachels
- ✓ 1. Advies 2. 3D Tekening 3. Offerte 4. Productie en plaatsing.

Tim Verschore

06- 384 406 43
info@prachtvuur.nl

Showroom

Edisonstraat 23B
8801 PN Franeker



@prachtvuur



@prachtvuur



www.prachtvuur.nl



Feenstra | Wonen



Feenstra | Wonen Bij Feenstra Wonen doen wij het net even anders. Wij zien de aankoop van een nieuw huis, de verkoop van je huidige huis en de hypotheek namelijk niet als losstaande trajecten. Wij zien dat als één geheel. Zo kunnen onze 'persoonlijk regisseurs' jou van A tot Z begeleiden met jouw woonwensen! *Eén aanspreekpunt voor het hele advies - Helder en Persoonlijk*



Jouw voordelen op een rij

- EEN AANSPREKPUNT
- SCHERPE COMBINATIETARIEVEN
- PERSOONLIJK FINANCIËEL WOONADVIES
- AANKOOP, VERKOOP, FINANCIËREN EN ENERGIE-ADVIES, ALLES ONDER EEN DAK



ACTIE bij inlevering van deze coupon ontvang je een cadeaubon naar keuze ter waarde van **€100** bij een combinatiepakket verkoop-financiering



Helder en Persoonlijk.

25 MAART

Stappers
van
Toen

70 80 90

Drive in Show live
Met Video clips

Dj's Dikkie Smids

Stappers van toen
Grand Café Rembrandt

Koos Wielenga

BarCorolle
La Bella

Nelis Smith
Drive in show

Locatie: Dance Centre Omar Smids

Aanvang: 20:00 uur

Entree: 15€ Voorverkoop **Blomke fan Romke** 10€



ABC-autos.nl

Boonstra
Looft, Levert en Drukt



‘ALS IK EEN ZWIJN SCHIET,

Advertorial • Foto Simon van der Woude

DAN TRIL IK’

‘De regelgeving van overheden draait door. Het kan allemaal veel simpeler’

‘Van een slechte paling kun je nooit een goede maken.’ Vraag notaris Allard Slagman naar de natuur en hij steekt van wal over zijn grootste hobby: het jagen, vissen, eierenzoeken, maar vooral de jacht dat hem vrijwel dagelijks bezig houdt. ‘Het jagen is omgeven met een bepaalde cultuur. Het is een mooie afwisseling met het praten dat bij mijn vak hoort.’

Met zijn jachtvrienden gaat Slagman regelmatig op stap in binnen- en buitenland. ‘De vrijheid in het veld spreekt mij het meest aan. Of dat in het Bildt is, in noordwest Friesland of in Duitsland, dat maakt ons eigenlijk niet uit. Wij jagen het gehele jaar door en trekken naar jachtgebieden in Oostenrijk, Polen of Tsjechië.’ De jachttraditie kreeg Slagman als jongen met de paplepel ingegeven, want ook vader Simon was jager. ‘In het café in Gytsjerk kwamen de jagers bijeen om over hun passie te praten.’

Zoals Slagman tegenover de jacht staat, zo werkt hij ook binnen het notariaat. Er is, in tegenstelling tot wat er wordt gedacht, binnen de jacht geen sprake van een standenmaatschappij. ‘Je moet door de praktijk vakman zien te worden, en dat betekent dat je alle facetten van de jacht onder de knie moet zien te krijgen. Wij zeggen als jagers ook altijd: we werken van schot tot bord. Een jager jaagt niet alleen, hij slacht ook. Met een ree ben ik zo’n tweeënhalve uur bezig om die uit de jas te krijgen.’ Maar dan hangt er ook wat in de schuur. Zijn maat

Roel Adema doet daar geenszins voor onder. In de Leeuwarder Van Loonstraat hangen de vleeswaren regelmatig buiten te adelen.

In zijn notariskantoor aan de Balthasar Bekkerwei (bij Crystalic; Slagman heeft ook een vestiging in Grou) voert Slagman een egalitair bewind. ‘Wij zijn geen kantoor voor de hogere klasse. We bedienen iedereen. Of het nu gaat om het ondernemingsrecht, hypotheek of testamenten: iedereen kan bij ons terecht. Eigenlijk bestaat dit vak uit luisteren. Je luistert naar wat er aan de hand is en wat de wensen zijn en komt pratendeweg tot een advies. Zo moeilijk is het allemaal niet. Het gaat er vooral om dat jouw kennis in orde is en je je regelmatig laat bijspijken. Ik heb onlangs een opleiding mediation gedaan. Wat ik daar leerde? De juiste vragen te stellen. Goed kijken en luisteren. Wat dat betreft is het te vergelijken met de jacht, je moet weten wat je doet en dat vereist een grondige voorbereiding en het blijven kijken naar wat er verandert.’

Geboren in Eelde, kwam hij via Marum, Joure, Ryptsjerk en Groningen in Leeuwarden terecht.



DE NOTARIS-JAGER – SAMENWONEND MET GEETA, VADER VAN DRIE DOCHTERS EN WOONACHTIG IN HURDEGARYP – HOUDT VAN GEMOEDELIJKHEID EN DIE VINDT HIJ OOK ALS FREQUENT BEZOEKER VAN DE ZAKENCLUB VAN CAMBUUR, WAAR DE ZAKELIJKE SFEER HEERST VAN ‘EEN VLIEGENDE KRAAI VANGT ALTIJD WEL WAT.’

In Groningen studeerde Allard rechten en kwam graag in de cafés Wolthoorn en de Pintelier. Dat de verdergaande juridisering van de samenleving hem geen windeieren legt, mag duidelijk zijn, maar Slagman plaatst hierbij vraagtekens. ‘De regelgeving gemaakt door de verschillende overheden draait door en ik zie nog niemand die daar een halt tegen roept. Het verhaal moet natuurlijk kloppen, maar het kan in veel gevallen een stuk simpeler.

Ik hou van mensen die het hele verhaal vertellen en de zaken op een rij zetten. Vervolgens laat ik ze met behulp van mijn kennis zelf kiezen. Zo moet een gemoeidelijk notariskantoor er volgens mij uitzien. Het vak is prachtig. Je zit bij alle belangrijke momenten van een klant met hem aan tafel.’

Net als de verhalen op kantoor laten die in het veld hem ook niet onberoerd. ‘Als ik een zwijn

schiet, dan tril ik. Dat geeft een bepaalde spanning. Jagtfieber, noemen ze dat in Duitsland. Jagers schieten met beleid. Als ik een schieter word, iemand die voor zijn plezier knalt, dan schei ik er meteen mee uit. Het is de bijzondere cultuur die mij aanspreekt, de mannen en vrouwen in het veld met wie je omgaat en natuurlijk het palet van geschoten wild waar we na de jacht met zijn allen over spreken en daarna slachten.’

OEKRAÏNSE KHALYED KHUSEYN VAN RECRUIT US BOUW & MEER

‘Elke dag word ik veilig wakker’

‘Khalyed Khuseyn zat in de opvang Oer ‘t Hout in Grou en vroeg of hij langs zou kunnen komen om te praten over werk. Nu stuurt hij honderden mensen uit Oekraïne aan die via ons bedrijf Recruit Us werk hebben gevonden.’ Mikis Kools is zeer ingenomen met zijn nieuwe voorman, die bij hem aan de Kelvinstraat in Leeuwarden op kantoor werkt.

Mikis Kools: ‘We zaten vorig jaar met acht man om de tafel bij de opvang Oer ‘t Hout, toen een ervan direct in actie kwam en alles vertaalde. Dat was Khalyed. Hij is nu onze duizendpoot die over en weer informatie geeft over de zaken waar de vluchtelingen mee te maken krijgen.’

Inmiddels heeft Recruit Us – een bescheiden maar gespecialiseerde speler op de uitzendmarkt – zo’n 150 mensen bij diverse ondernemingen ondergebracht. Het gaat om bouw personeel, schoonmaak personeel, horecamedewerkers, fabrieksmedewerkers en productiemedewerkers. ‘Wat voor ons van belang is dat de zaken goed worden geregeld. We lopen nog te vaak tegen regels aan die door de overheid op het laatste moment weer gewijzigd worden. Gelukkig begint daar nu lijn in te komen.’

Ook speelt het wantrouwen naar bepaalde uitzendorganisaties de onderneming Recruit Us parten. Mikis Kools: ‘De branche kent enkele zwakke broeders en daardoor ontstaat argwaan bij werkgevers en overheden. Daar moet je je van onderscheiden door beleid te voeren voor de lange termijn.



Dat betekent: marktconforme vergoedingen uitbetalen en de algemene sociale spelregels hanteren. Ik durf gerust te stellen dat wij ons best doen om onze medewerkers zo goed mogelijk te faciliteren en te begeleiden. Daar zijn we dagelijks, ook in het weekend, mee bezig’. Hier heeft Khalyed een groot aandeel in. Hij ziet wat de mensen nodig hebben en speelt hierop in. Doordat hij diverse talen spreekt, stelt hij

iedereen op zijn gemak. Dit wordt ook gezien door andere organisaties. ‘Met Vluchtelingenwerk is inmiddels goed contact. Dat zegt natuurlijk wel iets.’

Khalyed Khuseyn zegt tevreden te zijn over zijn baan bij Recruit Us. Op zijn vierde vertrok hij met zijn ouders uit Oekraïne naar Dubai. Daar studeerde hij business management. ‘Dubai betekent veel geld maar geen geluk. Hier is het precies andersom’, aldus Khalyed. ‘Elke dag word ik veilig wakker.’

‘In Friesland regent het gelukkig’

Over de situatie in Oekraïne zegt hij: ‘Het is lastig om voor je mening uit te komen. Van alle kanten komt het nieuws, maar de feiten worden niet altijd zorgvuldig weergegeven. Mijn grootmoeder woont nog in Kiev, dat speelt zeker mee. Ik ben daarom blij dat ik hier aan het werk kan. Momenteel begeleid ik onder andere ruim dertig mensen, die op Ameland werken. Daarbij ben ik ook blij met het weer in Friesland. Hier regent het gelukkig. In Dubai is het bijna constant vijftig graden.’

Mikis Kools: ‘We leren continue van elkaar, dat maakt het dynamische werk dat we hebben nog leuker. Het allerleukst is natuurlijk mensen een kans bieden. Vooral als het thuisland dit niet meer biedt. Khalyed is onze gouden spil in dit verhaal!’

Tekst en foto's: André Keikes

OOK EEN GEVELTUINTJE



'Se salle het wel goed bedoële'. Deze uitspraak ontlokte Liwwadders aan een vegeterende petunia in een geveltuintje aan de Oostergrachtswal. Of misschien was het een lobelia, daar wil ik af wezen. Ja, ook planten spreken soms een aardig mondje Liwwadders. Maar opgewekt zijn ze vaak niet in zo'n inderdaad goedbedoeld minituintje, waar honden piesen, bierdrinkers hun lege blikjes wegslijten en passerende rolstoelers het woud aan stoepborden omzeilen.

HEEFT LIEF

We moeten duurzaam zijn en anders snel worden, want het klimaat gaat eraan en daarmee de planeet en daarmee de mens, dus ook de altijd prachtige Liwwadder. Behalve door minder vlees te eten en geen vliegvakanties meer te boeken, kunnen we ook een indrukwekkende bijdrage leveren aan het tegengaan van de opwarming van de aarde door

het aanleggen van zogeheten geveltuintjes.

Van die maar liefst 30 centimeter brede stukjes vruchtbare blote grond, een of twee meter lang. Ga er maar aan staan, want tussen droom en geveltuintje staan wetten in de weg, maar vooral praktische bezwaren. De wetten worden zo langzamerhand flink opgerekt, omdat ook de gemeente het klimaat een warm, niet te warm, hart toedraagt. Daarvoor

wordt binnenkort zelfs een heus stedelijk groenplan opgetuigd, om de zogeheten hittestress in de stad terug te dringen.

Voorlopig zijn we duidelijk nog niet zo ver, zoals Liwwadders.nl kort geleden al meldde. De met kleurige klimop, bruidssluier en stokrozen fraai en duurzaam weggewerkte lelijke, kale muren van een oud transformatorhuis in de Straat van Welgelegen in de Vlietzone, werd door de kenne-

lijk nog niet helemaal duurzaam 'gebrieft' werkers van Omrin gewetenloos kaalgeknipt. Kom er maar in, hittestress.

De praktische bezwaren zijn een kwestie van enige plantkundige kennis en vooral toewijding aan het groen dat het uiteindelijk moet doen. Maar eenmaal een petunia of lobelia planten en daar een minuutje of twee verrukt naar staan te kijken, het gemoed verlicht en flonkerend, is niet genoeg. Nog even afgezien van de domheid om voor eenjarige gewasjes te kiezen. Je moet er ook een beetje bij blijven met gieter en snoeschaartje, anders verdort en verrot de groene boel zienderogen. Dat is waarschijnlijk ook de etymologische verklaring van het Friese woord grien voor wat Nederlandstaligen tranen met tuiten noemen.

Beter is het voor winterharde planten te kiezen, nóg beter zijn klimop, hegjes en struikjes. Die kunnen tegen een stootje, hebben soms fijne stekels tegen passerende onverlaten en hoeven slechts een paar keer per jaar naar de kapper. Maar ze bloeien niet zo uitbundig en dus leggen ze het bij onoordeelkundigen vaak af tegen de uiterst kwetsbare, maar kleurige viool, die welbeschouwd totaal ongeschikt is in een geveltuintje.

Loop eens door de stad en bezie snikkend het gebrek aan kennis en plantaardige betrokkenheid.

Hegjes en klimop redden het nog wel, het zijn de straatvechters onder de vegetatie. Zoals bij de Prins Frederikkazerne en de nog jonge woongebouwen rond de Nieuwe Oosterstraat achter Post Plaza. Ook effectief zijn de bruidssluiers die zich jubelend over onder meer de St. Jacobsstraat slingeren: niemand kan er bij. Je hebt de horecaboompjes in potten, bijvoorbeeld op het Zaailand en zelfs twee vereenzaamde palmen op de Kelders, alsmede de drijvende tuinen van kunstenaar Paul Andringa in de Oosterstadsgracht

Er is ook een groeiend aantal sedumdaken in de stad, maar die hebben geen gevel nodig, er is uiteraard onkruid in overvloed, dat gebeurt gewoon, en in stalen bakken aan de parkeergarage Hoeksterend doen al decennia plantachtigen hun stinkende best om iets tot stand te brengen tegen de harde wanden van deze auto-opslagplaats. Dat wordt nooit wat. Bewoners van de functionalistische huizenblokken aan de Arendstuin willen ook graag groen aan of voor hun gevels, even vergetend dat dat botst met het functionalistische architectuurdelen van hun woningen, waarbij het nooit grijs en grimmig genoeg kan zijn.

In oude wijken, waar de bewoners soms geen voortuintjes hebben, worden nog wel eens tegels gelicht, altijd een goed idee, om er wat groens voor in de plaats te zetten. Maar de voortgang laat

Langzaam gegaard rundvlees

Ananas

Koriander

6,95

NUEVO!

QUESADILLA BARBACOA

Follow us @TacoMundoNL

DEEL JOUW FAVORIETE #MUNDOMOMENTS OP INSTAGRAM EN MAAK KANS OP LEUKE PRIJZEN

Loop eens door de stad en bezie
snikkend het gebrek aan kennis
en plantaardige betrokkenheid



DE NODIG

niet zelden te wensen over. Na een of twee jaar zijn het door- gaans vergaarbakken van peuken, drollen en langsdwarrelend afval. Nee, laat dan die tegels maar lig- gen. Beter is het dus voor een kittig hegje te kiezen. Soms hebben ze leuk kleurige blaadjes, soms zijn ze gewoon zelfbewust groen. En waarom zet je ze niet door elkaar?

Naast herenkledingspecialzaak Milano aan de Kelders loop je

door de Ciprianussteeg langs goedgelukke hang-, en gevel- tuinen naar de achtergelegen Heerestraat. Hier moet wel een bij onze worstelende planeet betrokken bewoner te vinden zijn, want er is geen sprake van onnodige verdorring en verrot- ting. Alles doet het en blijft het doen. Laat de toch al zo somber gestemde, vegeterende petunia van de Oostergrachtswal het maar niet horen.

Heeft u nog oude (kapotte) gouden of zilveren sieraden?
Ze zijn veel geld waard!!



Kapot, versleten, onbruikbaar, wij bieden u een eerlijke sloopprijs.

Gouden en zilveren sieraden en munten kopen wij in voor een samen met u te bepalen prijs.

Kom vrijblijvend langs.

PANDORA

GJ VAN ARK JUWELIER

Nieuwestad 18-20 Leeuwarden 058 212 92 91
www.gjvanarkjuwelier.nl
DONDERDAGAVOND KOOPAVOND GEOPEND

Eens een Leeuwarder...

Tekst en tekening: André Keikes

Wat is nou precies een bekende Leeuwarder? Sterker: wat is een Leeuwarder? Er zijn zo veel varianten. Je hebt fulltime-Leeuwarders, deeltijders, freelancers, neo-Leeuwarders, post-Leeuwarders, interim-Leeuwarders en ook would-be-Leeuwarders. Ik ken zelfs een Leeuwarder te Lelystad, die consequent Liwwadders praat met zijn (niet in Leeuwarden geboren) papegaai.

Ik teken ze in ons aller biotoop: de straten en stegen, kades, pleinen, huizen en gebouwen van deze stad. Ook stadgenoten die ons ontvallen zijn, maar door gerichte gebruikmaking van ons geestesoog blijven voortleven in de wereld van nu. Een Leeuwarder is, laten we het daar op houden, iedereen die 'wat heeft' met Leeuwarden. En verder geen gemopper, geklaag of kritiek op mijn keuze, die is wat-ie is, al had het natuurlijk ook een totaal andere selectie kunnen zijn.

DEEL 10 Martin Veltman



De in Leeuwarden geboren, maar naar Amsterdam vertrokken Martin Veltman mag je gerust een icoon in de Nederlandse reclamewereld noemen. Hij was mede-oprichter van het invloedrijke bureau FHV/BBDO, schreef spraakmakende reclameteksten en is vermoedelijk ook de geestelijk vader van de befaamde slogan 'Heerlijk Helder Heineken', al beweerde brouwer Freddy Heineken doodleuk dat-ie hem op een achternamiddag zelf bedacht had. Minder bekend was Veltman als dichter, al verschenen talrijke bundels van zijn hand bij uitgeverij De Arbeiderspers. Voor zijn overlijden in 1995 liet Veltman wel eens doorschemeren dat het reclame- werk tot zijn verdriet veel creatieve energie uit hem gezogen had, die hij liever aan de poëzie had willen besteden. Hier staat hij in zijn geboortestad met op de achter- grond de Achmeatoren, die hij niet meer gezien heeft.

Sophialaan

**DONATEURS ZIJN BROODNODIG
VOOR GOEDE JOURNALISTIEK**
DOE MEE, DONEER! KIJK OP WWW.LIWWADDERS.NL

Door Andries Veldman

‘OPTIMIST ZIJN is de plicht van intelligente mensen’

‘Ik ben een optimistisch mens. Optimist zijn is de plicht van intelligente mensen.’ Dat zegt Cees Buisman, hoogleraar Biologische Kringlooptechnologie aan Wageningen Universiteit en directeur van het waterinstituut Wetsus in Leeuwarden. Over de problematiek rond de boeren zegt hij: laat eerst de natuur het probleem oplossen en daarna de techniek. Minder dieren is de eerste stap. In het boek *De mens is geen plaag* analyseert Buisman enkele van de problemen waarvoor de wereld zich gesteld ziet. Hij rekent af met clichés en komt met positieve oplossingen.

Voor Buisman is het volstrekt duidelijk wat er moet gebeuren om de stikstofproblematiek onder de knie te krijgen. Want dat het een probleem is van wereldniveau lijkt bij hem geen twijfel. ‘Wereldwijd vergiften we de natuur en het milieu met stikstof en dat veroorzaakt een slechte gezondheid. Zolang ik met dit vraagstuk bezig ben kennen we de problematiek en de gevolgen. Dat leerde ik al aan het begin van mijn studie in 1980. Nu hebben de boeren nog de macht, maar als de Europese Unie ingrijpt pas dan verandert het.’

Hoofdschuddend, maar met een glimlach, zit Buisman achter zijn bureau wanneer hij spreekt over alle beschikbare kennis die we maar mondigesmaat toepassen. Zo gooien we maar liefst negen-

tig procent van ons zoete water rechtstreeks in de zee. ‘De Rijn is een gletscherrivier. Als die gletscher, een bewegende ijsmassa, er straks niet meer is, dan hebben we geen Rijn meer. Droogte is een engineeringvraagstuk. Zorg ervoor dat de bodem water opslaat.’ Of neem het project Blue Energie, dat zout water in zoet verandert. Het project dat op de Afsluitdijk in de kinderschoenenstaat noemt Buisman een succes. ‘We zoeken naar geld voor uitbreiding. We hebben 50 miljoen euro nodig. Dat is echt ongeloofelijk moeilijk, terwijl het zo belangrijk is. Ik snap het ook niet dat het ons niet lukt.’

Vorig jaar moest Wetsus een noodkreet uitzenden om zelf overeind te blijven. Mede-directeur Johan Boonstra bond het CDA-kamerlid Derk Boswijk op het hart om zich sterk te maken

voor het waterinstituut. ‘Als we geen vijf miljoen euro krijgen, dan sluiten we de deur’, zo werd het kamerlid bij het verlaten van het instituut na een werkbezoek meegegeven. Buisman: ‘De periode 2018 tot 2020 was een hele slechte. We werden als een stelletje bedelaars behandeld. Waarom? Ik kan er de vinger niet op leggen. Voor een deel heeft het ermee te maken dat er weer nieuwe mensen op nieuwe posities zitten.’ Voorlopig is Wetsus weer gered. Buisman vindt het vooral onbegrijpelijk dat water nog niet stevig op de prioriteitenlijstjes staat vermeld. Even stond het thema bij de hedendaagse crisis vermeld, maar het onderwerp lijkt er al weer vanaf te zijn gekukeld.

Weinigen staan bij deze topprioriteit stil omdat water zo gewoon is. ‘Bedrijven die zich ergens willen vestigen kijken eerst naar waar er water is. In Zeeland moeten ze zoet water naar de provincie pompen. Oost-Nederland heeft ook een probleem. Ook in Delfzijl is geen zoet water. In België lijdt men onder waterstress. Het land heeft geen rivieren, dat weten de meeste mensen niet.’

Al geruime tijd verkondigt Buisman dat er een probleem is rond het verkrijgen en behouden van zoet water, maar hij lijkt een roepende in de woestijn. Tijdens een lezing in Tresoar (2016) zette Buisman de waterproblematiek in perspectief. Hij presenteerde het zoet water als een minuscuul bolletje op de wereldkaart. Zo weinig is ervan. ‘Wij gebruiken zoet water als erfafscheiding. Onbegrijpelijk vinden ze dat in veel landen. Buisman constateerde toen ook dat de Friese economie in Nederland niet veel voorstelt en dat we als het om innovatie gaat in het achterste rijtuig zitten. Een gebied als Eindhoven (met evenveel inwoners als heel Friesland) presteert zeventien keer zoveel. Politici zouden dieper in de materie moeten duiken. Water werd nota bene zo’n tien jaar geleden in Davos als topprioriteit geclassificeerd.

‘We zien de gevolgen, maar blijven wegstijgen’



‘We werden als een stelletje bedelaars behandeld’

‘We leven in een verveelde tijd. Het is geen seconde stil. Iedereen zit op zijn telefoon, hoe kom je dan ooit tot goede ideeën? Hoe kun je op die manier persoonlijkheidsdiepten in je leven bereiken? Je ziet zelden dat politici door visie in de politiek terechtkomen.’ We bezitten zoveel kennis. We zien de gevolgen, maar blijven wegstijgen. Buisman laat er geen misverstand over bestaan: PFAS is slecht. De combinatie van fluorverbindingen wordt nog altijd toegepast in bijvoorbeeld pannen en Post-It-plakkers. ‘Aan transvetzuren zijn miljoenen mensen doodgegaan. Zo’n groep moet in één keer verboden worden. Pesticiden veroorzaken parkinson.’

De door weerman Gerrit Hiemstra gegeven Rede van Friesland (2019) vond Buisman ook veel te voorzichtig. ‘Ik had hem graag wat radicaler met zijn uitspraken gezien. Zeg bijvoorbeeld hardop: Boycot het 5G-communicatiesysteem. Hiemstra had feller moeten uithalen en scherpere keuzes moeten maken.’

Cees Buisman geeft in zijn boek ook aan wat we zelf kunnen doen. Het zijn praktische tips die iedereen kan opvolgen zonder op anderen te wachten. Het gaat om bescheiden dingen die een enorm effect kunnen hebben als ze massaal nagevolgd worden.

EET VLEES ALS EEN LEEUW EN EET GROENTEN ALS EEN HERT

Dat betekent: iedere tien dagen een dag of vier aaneengesloten vlees eten. En voor groenten: iedere dag 200 gram. Als we veel minder vlees eten, verlagen we onze totale voetafdruk enorm en komen we dicht bij het duurzame waterverbruik waar we recht op hebben. Steeds een paar dagen geen vlees eten geeft ons lichaam de kans alle eiwitten (ook de slechte) van het vlees goed te verteren voordat we opnieuw vlees eten. Vlees verteren heeft tijd nodig. Zo doet een leeuw het ook.

LOOP IEDERE DAG EEN PAAR KILOMETER

De mens is gebouwd om te lopen. Het verbetert ons immuunsysteem. Als we stevig doorlopen, drijft dat ons immuunsysteem aan. Dat is nodig, want het lymfesysteem heeft geen eigen spieren voor de aandrijving maar moet wel al onze afvalstoffen afvoeren. Zitten is het nieuwe roken.

WEES VOORZICHTIG MET DE DIGITALE WERELD

Deze wereld vergeet niets en staat steeds vaker in de weg van menselijk contact. Als we eenmaal gewend zijn aan het Tinder Date Systeem durven we niemand direct meer aan te spreken. Tinder onthoudt al onze afspraken en voorkeuren voor altijd. De nieuwste trend is het Internet of Things. Hiermee zijn apparaten draadloos te koppelen aan het internet. Op het Internet of Things raken we onze privacy kwijt en worden we kwetsbaar voor ongewenste invloeden als het internet gehackt wordt.

LEES PAPIEREN BOEKEN

Daar steken we veel meer van op dan van de op sensatie gerichte kranten. En als een krant iets uitdiept, dan is het altijd net niet genoeg. In een boek wordt de volledige context duidelijk. Lezen van papier verhoogt de concentratie met wel 30 procent ten opzichte van het lezen van een beeldscherm.

KOOP DUURDER EN DUURZAMER VOEDSEL

We moeten meer voor ons eten gaan betalen. Dat kan best, want we geven een veel kleiner deel van ons inkomen aan voedsel uit dan dertig jaar geleden. Daarbij gooien we ook nog eens gemiddeld 30 procent van ons eten weg.

Thuisopticiens Friesland

UW OPTICIEN AAN HUIS
Voor een afspraak of meer informatie belt u met 0518-850125
of kijk op de website: www.thuisopticiensfriesland.nl

DE TIJD VAN GESUBSIDIEERDE KUNST IS VOORBIJ

LIWWADDERS FEBRUARI 2023 13

Door Huub Mous • Beeld Anton Feddema

In zijn nieuwjaarstoespraak van vorig jaar sprak Arno Brok over een vreemde blinde vlek in het kabinetsbeleid. Het was hem opgevallen dat woorden als 'nagelstudio' en 'massagesalon' op persconferenties over de corona-maatregelen vaker zijn gevallen dan woorden als 'museum' en 'creatieve sector'. Inmiddels hebben inflatie, onzekerheid en personeelsgebrek 'inktzwarte wolken' boven de culturele wereld doen ontstaan. Bezuinigingen en de coronacrisis hebben de cultuursector in grote nood gebracht en de huidige energiecrisis komt daar nog eens bovenop. Dat de wolken inktzwart zijn is duidelijk, maar de vraag is: hoe erg is dat?

De kaalslag in het cultureel veld die zich nu voltrekt, is niet alleen een gevolg van de recente economische ontwikkelingen, maar ook van een omslag in het denken over kunst en cultuur die al lang gaande is en zich de laatste jaren vooral aan de rechterzijde van het politieke spectrum laat horen. Is de tijd van de gesubsidieerde kunst voorbij? Dat is de vraag die aan dit alles voorafgaat. Kunst en cultuur hebben zich in de laatste decennia ontwikkeld tot een door de staat gesubsidieerde vorm van pseudo-religie die een staat van onaantastbaarheid claimde. Gesubsidieerde kunstinstellingen gedroegen zich als bedreigde diersoorten die eeuwigdurende bescherming genieten.

Meningen over overheidssteun voor cultuur worden sterk bepaald door de positie die je inneemt in het veld. Belangen vertroevelen de standpunten en het is vrijwel onmogelijk om een onbevangen mening te hebben als je zelf – direct of indirect – baat hebt bij die overheidssteun. Wiens brood men eet, diens woord men spreekt. Maar los daarvan, een economische crisis is nog geen oorlog. We leven in een bevoorrecht deel van de wereld. Bovendien kan een mens

ook zonder kunst heel goed gelukkig worden. Kunst is geen halszaak voor ons bestaan. Vrede, veiligheid, gezondheid, armoedebestrijding en vrijheid van meningsuiting vind ik persoonlijk belangrijker dan kunst.

Wat in al deze discussies vaak onbesproken blijft, is de vraag waarom de overheid überhaupt cultuur zou moeten ondersteunen. De reden daarvoor is na de oorlog geen constante geweest. Het wederopbouw kader van 'behoud van ambacht', 'schoonheid' en 'volksverheffing' verschoof in de jaren zestig en zeventig naar een streven naar spreiding zowel in sociale als geografische zin. Die omslag werd in de jaren tachtig en negentig gevolgd door nog een veel ingrijpender verandering. Privatisering, marktgerichtheid en creatief ondernemerschap werden voortaan de sleutelwoorden.

De platvloerse economie sloopt het ideële terrein van het cultuurbeleid binnen. Na het verschijnen van het boek The Creative Class van Richard Florida in 2002 kwam opeens het toverwoord 'culturele industrie' bovendrijven als nieuw beleidsideaal. Internationalisering en globalisering zorgden voor nieuwe legitimaties voor overheidsbe-



moeienis met kunst en cultuur. Als culturele hoofdstad van het Avondland ging Leeuwarden in 2018 Europa in, maar onderwijs vervreemde de Friese cultuur steeds meer van haar eigen productieve mogelijkheden.

Experience

Kunst en cultuur werden een zaak van bobo's, managers en charismatische intendanten. Het werd een belevenis, een experience. Tussen de overheden en culturele instellingen worden vooraf 'prestatieafspraken' gemaakt die vervolgens als schaamlap dienen voor een gebrek aan visie. Zo gebruikt het Fries Museum al jaren deze 'prestatieafspraken' als alibi voor het zielloos blockbuster-beleid dat de lokale economie zou moeten bevorderen. Voor dat doel dient cultuur voortaan verpakt te worden in een vooraf doelbewust geënceneerde belevenis. Onderwijl wordt de kloof tussen geavanceerde kunst en het grote publiek door het huidige subsidiesysteem niet gedicht,

maar juist kunstmatig in stand gehouden. Het ondersteunen van kwaliteitskunst middels een gedelegeerd systeem van kwaliteitsbeoordeling biedt wat dat betreft ook weinig perspectief. Maar de vraag die daaronder ligt is nog prangender? Hoe nodig zijn eigenlijk kunst en cultuur? Word je er een beter mens van?

Die nadruk op economie en marktgerichtheid heeft in de loop der jaren de aandacht afgeleid van de kunst zelf. Waar doen we het eigenlijk voor? We zijn de weg kwijt, zo lijkt het. Door de aandacht almaar op bijkomende doeleinden te richten lijkt de kern van de zaak uit beeld geraakt. De vraag rijst of de legitimeringscrisis in het overheidsbeleid niet zijn oorzaak vindt in een crisis die zich in de cultuur zelf voltrekt. Waarom nog kunst, als kunst tegenwoordig vaak zo weinig te zeggen heeft? Die vraag spookt de laatste tijd door mijn hoofd, maar ik vind hem in de discussies over 'de donkere wolken' nergens terug. Laat staan het antwoord daarop.

Functionele rationaliteit

De economische instrumentalisering van het cultuurbeleid en de nadruk op de kunstproducent als ondernemer hebben de aandacht voor de werkelijke waarde van kunst en cultuur aan het oog onttrokken. Maar wat is eigenlijk die werkelijke waarde? We leven in een tijd waarin waarden in de traditionele zin van het woord almaar zwakker lijken te worden, en niemand vraagt zich af waar dat nu eigenlijk door komt. Kunst behoorde van oudsher tot een onderstroom in de samenleving van idealen en kritiek, van emoties en verwondering, van schoonheid en van troost. Maar dat alles dreigt steeds meer ingekapseld te worden in een stelsel van functionele rationaliteit, waarin de economie in de politiek niet alleen het eerste maar ook het laatste woord heeft.

Dit artikel verscheen eerder in De Moanne

Voor het legitimeren van de overheidsbemoeienis voor kunst en cultuur wordt tegenwoordig nog wel eens verwezen naar de filosoof Martha Nussbaum, vooral naar haar boek Not for Profit uit 2010. 'Kunst moet, want het is goed!' lijkt Nussbaum sindsdien keer op keer te zeggen. Maar is dat wel zo? Word je door de kunst vanzelf een beter mens? Goethe en Schiller dachten er ook zo over en legden de basis voor het ideaal van Bildung, maar zie eens aan wat de nazi's daar van gemaakt hebben. Die hadden allemaal uitstekend onderwijs gehad en waren verzot op kunst.

In zijn laatste boek dat vlak voor zijn dood verscheen schreef Albert Speer het volgende: 'Hoe langer ik over Himmler nadenk, des te meer kom ik tot de overtuiging dat hij niet door een oorspronkelijke aanleg of door zijn opvoeding ertoe was voorbeschikt als een der grootste massamoordenaars een plaats in de geschiedenis te krijgen. Ik geloof zelfs dat Himmler zonder aarzelen Hitler ook bij een volkomen tegengestelde ideologie had gevolgd.' Die conclusie doet denken aan wat Hannah Arendt in De banaliteit van het kwaad had geconcludeerd over Eichmann. Himmler was een uitstekend opgevoede jongeman geweest uit een goed bekend staande familie vol aandacht voor kunst en cultuur. In alle opzichten leek hij voorbestemd om een fatsoenlijk mens te worden. Misschien had ook de kunstminnende Adolf Hitler op grond van zijn culturele opvoeding wel kunnen eindigen als menslievende missionaris in Afrika. Ethiek kun je niet aanleren door kunst. Ik betwijfel dan ook ten eerste of je door kunst vanzelf een beter mens wordt.

Nussbaum biedt aanbevelingen voor overheidsbemoeienis met cultuur, maar zonder het probleem te analyseren waar ze de oplossingen voor biedt. Hoe komt het dat functionele rationaliteit in de laatste decennia zo onrustbarend snel de overhand neemt op de substantiële rationaliteit? Kunst gaat ten onder in het primaat van de economie, zo lijkt het, en de subsidiëring van de overheid heeft deze tendens geen halt toe geroepen. Integendeel. Kunst is voor mij vooral het tegendraadse en het anarchistische. Alles wat nee zegt als het moet. 'Ik verdom het', dat is kunst. Kunst kan zelfs een misdaad zijn. Maar ook misdaden behoeven geen overheidssubsidie.

**WIJ ZIJN VERHUISD
NAAR HET
CAMBUURPLEIN 1A!**

Naast afhalen kunt u in onze
ruim opgezette zaak lunchen e.d.

Ontdek nu onze heerlijke menu's
én broodjes!

TOM'S
CAFETARIA

- Download onze app voor acties of gratis producten.
- Bestel op onze officiële site www.tomscafetaria.nl voor acties of gratis producten.

WWW.TOMSCAFETARIA.NL

SPECIAALBIERKAFEE IT WAPEN FAN FRYSLÂN IN OENTSJERK

Advertorial • Foto Simon van der Woude



‘Wij houden van een café met huiskamergevoel. Waar vind je nog een dorpscafé met vloerbedekking?’ Jurjen en Maaïke Boonstra zijn tegendraads en dat kenmerkt hun Speciaal-bierkafée It Wapen fan Fryslân in Oentsjerk. Maaïke: ‘Er komt alleen eten uit de keuken dat kok Jurjen zelf lekker vindt.’

Voor een dorpscafé met, zoals de Duitsers zouden zeggen, een gutbürgerliche keuken, hebben de Boonstra’s opmerkelijk veel bieren op de tap: achttien maar liefst. En dan staan er ook nog eens 150 verschillende bierflesjes in de koeling, waaronder een zeer bijzonder abdijbier waarover pas in het café mag worden gesproken. ‘Dat is een biertje met een indrukwekkend verhaal, waar we geen reclame voor gaan maken. Ik zou zeggen: probeer eerst onze Gulpener Wintervreund maar, dat is een overgangsbier. Ook een biertje met een mooi verhaal.’

Maaïke en Jurjen Boonstra kun je gerust ondernemende ondernemers noemen. Ze wachten niet af, maar komen op allerlei terreinen in actie. Of dat nu gaat om toeristische fietsroutes, lokale bridge- en biljartclubs, of de pubquiz en



Dat de twee ondernemers veertien jaar geleden aankondigden om meerdere bieren in het Oenkerker dorpscafé aan te bieden werd door de vaste clientèle met achterdocht ontvangen. ‘Ze zeiden: prima, maar we houden het bij Heineken en Grolsch. Maar nu krijgen we klanten binnen van Harlingen tot Groningen die ons café komen bezoeken omdat ze de sfeer van het biercafé hebben omarmd.’ Ook de vaste gasten zijn meegegroeid met het bijzondere etablissement aan de doorgaande Rengersweg in het dorp. Maaïke: ‘Het werd aan ons gegund omdat de eigenaar er een echtpaar in wilde hebben. We hebben het café verbouwd en zijn zeer tevreden over hoe het nu draait.’

‘Soms reserveren ze met één woord: plank’

de forse collectie Belgische bieren of de ontwikkeling van het eetcafé; alles wordt tot in de puntjes uitgevoerd om de gasten zoveel mogelijk te gerieven. Jurjen: ‘Als de meute naar rechts gaat, dan gaan wij naar links. Zo hebben wij altijd geredeneerd. We houden niet van platgetreden paden maar concentreren ons op wat goed bij ons past en dat voeren we zo optimaal mogelijk uit. Ik heb zestien bazen gehad, onder meer bij de bekende Ringobar in Veenklooster. Bij de laatste baas was ik hoofd machineoperator in een kippenslachterij. Al met al heb ik dus goed gekeken wat er in

de wereld te koop is. Wij doen het hier op onze manier.’

Maaïke: ‘We kwamen in 2009 in de zaak tijdens de economische crisis, die we weer bijna vergeten zijn. Dat was best pittig. Ook de coronaperiode hebben we overleefd. Je doet dingen die je anders nooit doet. Je leert ook om afscheid van bepaalde zaken te nemen en dat pakt dan achteraf goed uit. Voor de snackbar was geen personeel te vinden. Dat betekende sluiting. Vervelend, maar achteraf, met de gas- en frituurprijzen een blessing in disguise, een onverwachte zegen.

Het scheelt ook in de personeelskosten. Alhoewel Jurjen er in de keuken wel iemand bij kan gebruiken. Maar dan alleen een leuke jonge jongen of meid aan wie hij echt iets heeft.’

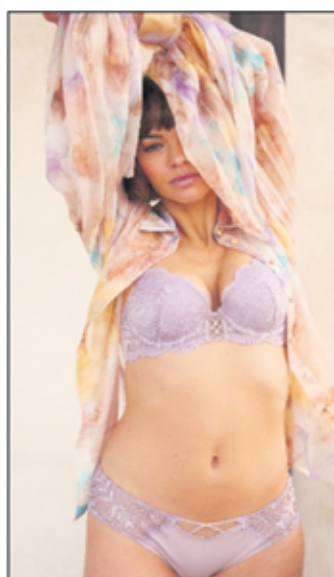
Het sluiten van de snackbar betekende meer ruimte voor het eetcafé. Maaïke: ‘We hebben het hele bedrijf breder getrokken en goed gekeken wat we wilden. En voor alles: we zijn gewoon gebleven. In deze kleding bedien ik aan tafel, niks geen opsmuk of tierelantijnen. We hebben een relatief kleine kaart, dat leer je, met goede producten. Neem het

stoofpotje met zuurvlees, onze beenham en onze spare rib, die zijn om te zuigen. Bier en dining, delen en verdelen, is een leuk concept waar veel vraag naar is. Dan reserveren ze soms met één woord: plank. Dat is inmiddels een begrip in Kafee It Wapen fan Fryslân.’

Als ondernemers zeggen Jurgen en Maaïke moet je niet schromen om je bakens te verzetten. ‘Als je ziet dat iets minder goed loopt, moet je ingrijpen. Je moet niet gaan aanmodderen. Als je met iets stopt, krijg je ook weer energie van en kun je door.’

BEDANKT VOOR DIT GOEDE ARTIKEL!

Graag lees ik meer van dergelijke stukken en daarom scan ik de QR-code en maak direct 1,50 over op de rekening van Liwwadders



livera

Hele maand februari

10% KORTING

OP JE NIEUWE RODE of ROZE BH
Bij laten zien van deze advertentie

♥ Happy Valentine's day ♥

Ruiterskwartier 123 8911 BS Leeuwarden

Caravellis

MEINDERT SCHROOR



Ut wudt stil en saai inne binnenstad. Mear en mear winkelpanden ferdwine en wij mar stare in steeds legere etalaazjes. Oppe Nieuwestad inne buert fan ut froegere Bellevue rijke se sich aneen. De súdkant fanne Peperstraat; at dur noch één winkel over is, is ut feul. Tegelikertyd blieve de hoareka, kledingwinkels en fan die eurowinkels en goedkope boekediskounters mar oprukken. Al fanaf ut MCL fult de linkerbaan oppe Aldlânsdyk sich met folk dat links afslaat op wech naar Winkelcentrum de Centrale. Oek al se'n bile anne wuttel fanne binnenstad. Echte Liwwadder saken binne der nyt feul mear, ut is meteen wel top: Boekhandel Van der Velde; Sportsaak Luxen. En fergemy oek noch teugen-over mekaar. Toch is de spoeling dun. Ik sal mar nyt opsomme wat dur de laatste twintech jaar an spesjaalsaken opdoekt is. Je súden der allenech mar depressyf fan wudde. Ut straatbeeld is nyt allenech feranderd, mar oek minder grootsteeds wudden. Dur binne wel iswaar hoge toeters anne rand fanne binnenstad komen, suver wolkenkrabbers en un heuse toren op ut provinsyhús en un nustje grand cafés.

Mar erges mist wat en ik hew my af sitte fragen wat dat is en ik bin der út: neon.

De neon is fan búten naar binnen gaan, beffobeld de neonletters inne foyer fan de Harmonie en oek op andere plakken achter de ramen. Ik nim jim even met teruch naar ut echte hart fanne binnenstad: de krúsing Nieuwestad-Peperstraat met de Wirdumerdyk-Sint Jacobsstraat. Ut punt waarfandaan Harlingen 27 kilometer was en Groeningen 58 kilometer; afstanden dy as un printplaat in myn onderbewustzijn etst binne. Dat dit al eeuwen ut ware hart fanne stad is, dit ferkearstechnys anargistische krúspunt, is dizze weken noch wear es antoand, danksij ut terugfienen fan de ouwe middeleeuwse Waag, dy't bij dizze krúsing stond. Inne negentiende eeuw stond hyr boekhandel De Keizerskroon met un heuse kroan op ut dak fanne winkel fan wat we gerust Nederlands beroemste argivaris noeme kanne, de Liwwadder Wopke Eekhoff. Tot de laatste eeuwwisseling – en pin my foor de ferandering even nyt op een of twee jaar fast – pulseerde hyr ut neonehart fan Liwwadden, de groate letters fan Flottow op wat nou bakker Bart is, North State (en earder Nescafé) oppet dak fan de groenteboer oppe hoek fanne Sint Jacob, Willem

Il op Jamin: 'bright lights, big city'. Dat de measte Liwwadders presys anfoelden dat hyr de oast fan ut stadswezen in skuuld, blykt út de aksy om de swatte letters rond ut Saailand en op wat oait V & D staan te laten, wat trouwes gedeeltelek lukt is. Ei jonge ja juh. Dat selfde gold overeges oek foor de muurreklames dy't gelukkech foor un deel hersteld binne. Dy digitale meuk kan ommers nyt teugen echt op.

Wat my as jonge oek altyd fassinearde waren de beurtelings knipperende neonwoorden oppe hoek fanne Wirdumerdyk met ut Ruutsketier: Turkstra Beschuit (oek al se'n Liwwadder merk dat nyt mear bestaat). Daar is ut neonavontuer bovendien begonnen inne twinteger jaren. Sint Jacobsstraat en Wirdumerdyk wudden in 1925 foor ut earst asfalteard en oppet sekrek noemde pand ferskeen dat jaar de earste neonreklame: Even tijd voor 'n Caravellis. Dat was un Brabants sigrettenmerk dat kort daarfoor met un gelikte reklamecampagne lanseard wudde. Egiptiese sigretten in un lúkse ferpakking foor ut betere publyk. 'Son et lumière' (klank en licht) kortom in ut hart fanne binnenstad. Inne bútengebieden kanne we wel met wat minder licht toe. Dan wete je teminsten waar un stad toe dient: handel, werk en fertier.

DONATEURS ZIJN BROODNODIG VOOR GOEDE JOURNALISTIEK

- WIJ BEDANKEN (NIEUWE) DONATEURS HARTELIJK VOOR HUN BIJDRAGE (VERMELD UW ADRES ALS U – NA CORONA – BELANGSTELLING HEEFT VOOR ONZE DONATEURSBIEENKOMST)
- DOE MEE, DONEER! KIJK OP WWW.LIWWADDERS.NL

VDMM
van der meulen metaal

Aan-/verkoop én recycling van oud ijzer en metalen voor bedrijf én particulier!

Einsteinweg 16
8912 AP Leeuwarden
+31 58 2130402
info@vdmml.nl
www.vdmml.nl

LEVO is sponsor van Koken met Klaas: iedere dag op www.liwwadders.nl

KOKEN MET KLAAS

BOLINHOSDE BACALHAU

Enige nostalgie is uw receptenschrijver niet vreemd en daarom ondernam ik een wandeling van mijn appartement in de Bairro Alto naar de Cais de Sodré. Even de sfeer proeven van jaren geleden toen ik nog als zeevarende jongeling voor de eerste keer Lissabon bezocht.

Verwonderd belandde ik op een hippe boulevard met terrassen en eettentjes, op de plek waar eertijds de Groninger kustvaarder, waarvan ik de bemanning van hun natje en droogje behoorde te voorzien, lag aangemeerd. Teleurgesteld nestelde ik me in een ligstoel op een terras en keek over het water van de Taag terwijl de serveerster me een glas tinta inschonk. Daardoor aangesterkt durfde ik mijn wandeling voort te zetten naar de straat waar alle zeelieden plachten samen te komen om zich met vrouwelijke inwonsters van deze mooie stad te onderhouden. Even dacht ik dat ik hallucineerde toen ik aldaar aangekomen ontwaarde dat het plaveisel in een hardroze kleur was geschilderd en er gekleurde paraplu's aan een draad boven de straat hingen. Nog erger was dat mijn favoriete etablissement waar vroeger nog weleens een meisje wat kledingstukken verloor als uit de speakers het nummer The Rivers of Babylon klonk, veranderd was in een dure nachtclub. Niets blijft hetzelfde Klaas, hield ik me voor toen ik een half uurtje later op een terras me voorbereide op het diner.

INGREDIËNTEN:

300 gram kabeljauw, in stukjes
400 gram aardappelen
2 gehakte uien
6 tenen knoflook uit de knijper
melk
3 takjes tijm
2 eierdooiers
paprikapoeder
gehakte peterselie
bloem
2 eieren
paneermeel
olie om te frituren

BEREIDING:

Verwarm olie in een koekenpan en fruit hierin de gehakte uien glazig. Voeg de knoflook toe en bak deze 1 minuut mee. Doe de melk in een pan met een scheut water, zout en de takjes tijm. Leg de stukjes kabeljauw erin en kook deze zachtjes gaar. Schep de kabeljauw uit de pan.

Schil de aardappelen en snijd ze in stukjes. Kook ze gaar in het melkmengsel van de kabeljauw. Schep de gare aardappelen in een kom, voeg een beetje van de melk toe en prak ze fijn. Voeg het uienmengsel toe aan de geprakte aardappelen. Trek de gare kabeljauw uit elkaar en roer deze door het aardappelmengsel. Roer ook de dooiers erdoor. Breng het mengsel verder op smaak met paprikapoeder, gehakte peterselie, peper en zout.

Klop de eieren los en giet ze in een diep bord. Strooi ook de bloem en het paneermeel ieder in een bord. Draai balletjes van het aardappelmengsel en haal ze achtereenvolgens door de bloem, het ei en het paneermeel. Verhit de olie tot 170 graden en frituur de balletjes goudbruin. Laat ze uitlekken op keukenpapier. Serveer ze met citroenmayonaise.

De producten zijn exclusief voor de horeca!

OVER LEVO

Levo is in 1916 opgericht als onafhankelijk familiebedrijf en is dat tot op de dag van vandaag gebleven. Gevestigd te Franeker en gehuisvest in een ultramoderne fabriek vervaardigt Levo plantaardige oliën, frituuroliën, margarines, en sauzen. Dagelijks wordt op vooruitstrevende en innovatieve wijze gewerkt aan kwaliteit en productverbetering.

Familiebedrijf sinds 1916

LEVO
Dé olie en saus specialist!

VOOR MEER INFORMATIE KUNT U TERECHT OP DE WEBSITE VAN LEVO, WWW.LEVO.NL VOOR EEN ADVIES OP MAAT KUNT U CONTACT OPNEMEN MET LEVO OP 0517-394141 OF STUUR EEN MAIL NAAR INFO@LEVO.NL

Van een redacteur • Beeld Anton Feddema

Vorige week maakten we melding van een interessante bijeenkomst van de Leeuwarder raad komende woensdag (1 februari 2023). Het gaat over democratische vernieuwing. Een onderwerp dat steeds weer boeit, maar zo langzamerhand wel eens handen en voeten zou mogen krijgen zonder al te veel 'humbug' eromheen.

De bijeenkomst is gewijd aan 'hybride democratische innovaties'. We gingen ervan uit dat deze bijeenkomst zich in het openbaar zou afspelen. Dat blijkt evenwel maar heel beperkt het geval.

Deliberatief

Zoals vaker gemeld is de gemeente Leeuwarden al langdurig gewikkeld in processen van bestuurlijke vernieuwing. Wie herinnert zich niet – het is maar een voorbeeld van lang geleden – de plannen met Big Society. Geheel verزند in de Leeuwarder politiek.

Uit een nieuwe aankondiging – afkomstig van de griffie – valt nu af te leiden dat er een programma loopt onder de titel Raad en Inwoners. Dat heette – zo schrijft de griffie – voorheen Andere Overheid. Lijn 3 van dit programma heet Experimenteren met nieuwe vormen. Onderdeel daarvan is een bijeenkomst gewijd aan 'deliberatieve participatievormen', zoals 'burgerfora met een betrekkelijk gering aantal deelnemers met stemming (zoals bijvoorbeeld wijkreferenda, meestal relatief grote deelname)'. Een onnozele vraag van Liwwadders in dit verband is nog: heeft de raad ooit met dit programma 'Raad en inwoners' ingestemd? Of hoeft dat tegenwoordig niet meer?

Twijfels over functioneren gemeenteraad

Veel moeilijke woorden, maar in beginsel heel interessant. Zeker in een gemeente die worstelt met problemen zoals een lage opkomst bij verkiezingen en ook al veel langer bestaande twijfels over het functioneren van de gemeenteraad. We herinneren ons het vlammende betoog van Gijs Jacobse, toen nog fractievoorzitter Gemeentebelangen, nu wethouder, naar aanleiding van de crisis rond Caparis. De raad werd destijds buiten spel gezet door de wethouders Ekhart (PvdA) en Feitsma (PvdA). Jacobse citeerde een welbekende frase van PvdA-voorman Anne

Geen stampot en ook geen openbaarheid



Gaat Jacobse ook echt wat doen?

Vondeling: Tweede Kamer - lam of leeuw. Jacobse concludeerde: de Leeuwarder raad kiest voor de rol van lam.

Het recente debat rond de realisatie van een azc wijst uit dat er in Leeuwarden weinig is veranderd. In Leeuwarden verschuift alleen in de samenstelling van de coalitie na verkiezingen wel eens wat. Voor de PvdA is het steeds de vraag: wie laten we als bijwagen functioneren? GroenLinks is sinds jaren de partner van de PvdA en is volledig getemd. GroenLinks verzet geen stap die ingaat tegen de zin van de PvdA. Er lijkt sprake van een Stockholm-syndroom.

Na de laatste verkiezingen moest D66 als collegepartij – het huidige gedrag van de partij draagt daarvan nog veel sporen – plaats maken voor Gemeentebelangen. Met, jawel, Gijs Jacobse als wethouder. Gemeentebelangen ligt al volledig op de knieën voor de PvdA. Raadslid Van

der Galiën (Lijst058) opperde daarom – naar aanleiding van de bijdrage van Gemeentebelangen in het debat over een azc – een wijziging van de naam Gemeentebelangen in Collegebelangen. Toen Gemeentebelangen nog in de oppositie zat, stelde fractievoorzitter Klaver voor om de naam GroenLinks te wijzigen in Grijs Rechts vanwege de weidevogels in de Hounspolder en de bouw van de de Hem. Ook Klaver en zijn partij hebben inmiddels de Stockholmjas ook aangetrokken.

Gaat Jacobse ook echt wat doen?

De nieuwe wethouder Jacobse van Gemeentebelangen heeft democratische vernieuwing in zijn portefeuille. Hij is nu samen met de griffie (die hoort te werken voor de positie van de raad, maar kiest in de praktijk vaak voor de belangen van b. en w.) in actie gekomen voor een beter functioneren van de lokale democratie.

De werkwijze rond de bijeenkomst van 1 februari stemt helaas somber. Een belangwekkende bijeenkomst, waar we – via zogenaamde focusgesprekken onder deskundige leiding – eindelijk eens hadden kunnen horen hoe de raadsleden er precies over denken.

We kregen echter bericht dat het anders is ingericht. Alleen het begin van de bijeenkomst – van 19.30 tot 20.00 uur – is openbaar. De focusgesprekken gaan zich in het geheim voltrekken. De raadsleden zijn namelijk onderwerp van wetenschappelijk onderzoek – zo berichtte ons de raadsadviseur Rijke. Rijke noemt 'de vrije uitwisseling van gedachten in een klein verband en zonder publiek' essentieel. Liwwadders denkt dat dit vanuit democratisch oogpunt een twijfelachtige stelling is.

De raadsadviseur deelt mee dat de uitkomsten van het onderzoek te zijner tijd wel openbaar worden gemaakt. Hoe en wanneer, Rijke zegt er niets over. Het wordt weer afwachten. In elk geval krijgen we nog niets te horen in het afsluitend deel van de bijeenkomst. 'Er zal geen weergave van de gesprekken worden gegeven en er kunnen ook geen conclusies worden getrokken'.

De raadsadviseur vermeldt nog dat de geheimhouding rond de bijeenkomst is ingegeven door het principe 'openbaar, tenzij'. Kunnen de raadsleden zelf niet eens opstaan? Zij moeten zich toch ook de wijze woorden van Jacobse – toen raadslid, nu wethouder in de periode van de Caparis-perikelen-herinneren? Laat Klaver van Gemeentebelangen eens opstaan (Klaver is met vakantie: eerst naar Egypte, nu op wintersport).

OOK WIJ ZIJN NIET GEBAAAT BIJ ONGELUKKEN EN VERSTORINGEN VAN DE OPENBARE ORDE

Advertorial **INTERVIEW MET TIM VERSCHORE EIGENAAR PRACHTVUUR, UW DUURZAME ELEKTRISCHE HAARDENSPECIALIST**

PrachtVuur is een duurzame, elektrische haardenspecialist, wat houdt dat precies in?

- Duurzame energieoplossingen door het gasverbruik te beperken. Dit door het toepassen van functionele verwarmingspanelen of met elektrische sfeerhaarden.

Jullie hebben een inspirerende showroom. Hoe kwam je op deze keuze?

- De grootste reden dat wij besloten hebben een showroom te openen is omdat je wil ervaren welke soorten vlambeelden er zijn en de sfeer in het echt moet beleven zodat je een goed beeld krijgt van de verschillende soorten elektrische haarden. Daarbij biedt de showroom ook de mogelijkheid met mensen in gesprek te gaan en te kunnen adviseren over ons uitgebreide assortiment.

Waar bestaat het assortiment van PrachtVuur uit?

- Vrijstaande elektrische haarden, inbouw elektrische haarden, op maat gemaakte meubels uit onze

eigen meubelmakerij, warmte convectoren, infraroodpanelen, warmtepompboiler en nog zoveel meer met betrekking tot de energietransitie.

Waterdamphaarden?

- Ja zeker! Een elektrische haard met de look en feel van een gashaard en met het gepatenteerde optimist systeem wat letterlijk vuur uit water realiseert. Sfeer, warmte en gezelligheid met een mooie elektrische haard.

Wat houdt de meubelmakerij in?

- Onze meubelmaker Jeroen Faber heeft gouden handjes. Hij vertaalt alle ideeën en wensen graag in een mooi 3D ontwerp en eindproduct. We zijn gespecialiseerd in het maken van maatwerkmeubels zoals cinewalls, room-dividers, boekenkasten, wandkasten en tv meubels zowel met of zonder elektrische haard geïntegreerd. Onze gedreven manier van werken en creativiteit levert een hoge kwaliteit op wat in onze eindproducten terug te zien is.



WAAROM ZIJN JULLIE ALLEEN OP DONDERDAG, VRIJDAG EN ZATERDAG GEOPEND? VOOROPSTAAND ZIJN WE ALTIJD BEREIKBAAR, OOK BUITEN ONZE OPENINGSTIJDEN. OP DE OVERIGE DAGEN LEVEREN WIJ PROJECTEN OP EN ZIJN WE DRUK IN DE MEUBELMAKERIJ. HET IS BIJ PRACHTVUUR ALTIJD MOGELIJK OM EEN AFSpraak IN TE PLANNEN OP ELK GEWENST MOMENT.

EEN GOEDE WEBSHOP WORDT NIET VERKOUDEN

Advertorial • Foto Simon van der Woude

'Ik verbaas me dagelijks over hoe ondernemers omgaan met hun website. Waarom is in het huidige digitale tijdperk hun website vaak bijzaak, terwijl 90% van de consumenten/ondernemingen hun zoektocht beginnen via internet?' Theo Wouda van het ICT-bedrijf UNYT Media Group in Leeuwarden kan er soms met zijn kop niet bij. 'Vaak zien ze hun kansen niet, terwijl het serieuze business is.'

Achter zijn bureau aan de Ceresweg op bedrijventerrein de Hemrik toont Wouda de bedrijven die hij met zijn team in de goede richting van het zakendoen heeft gemanoeuvreerd. 'Duinstra uit Cornjum is zo'n mooi voorbeeld. Die ondernemer kwam met vragen, maar wist ook al wat hij wilde. Hij had vier webwinkels en die hebben we teruggebracht naar twee. OWACHEM uit Waalwijk, Themmen en Kozijnenmontageleeuwarden uit Leeuwarden zijn prachtige samenwerkingen met een gezamenlijk doel. Het verbeteren van ICT structuur, beter vindbaar op internet en daardoor een hogere omzet.'

Ondernemers laten kansen liggen en daarmee geven ze hun concurrenten vrij spel, zegt Wouda. 'Ze willen allemaal een website of webwinkel en staan die klaar, dan stoppen ze. 'Tsja, daarna moet je juist

in actie komen en zorgen dat jouw site of winkel gevonden wordt. Dat vergt onderhoud. Vaak wordt er gezegd: het mag niet te veel kosten, terwijl men soms niet beseft dat een goed werkende website of webwinkel de nieuwe 24/7 accountmanager van de onderneming is. Die hoeft je niet aan te schaffen à raison van 60.000 tot 80.000 euro per jaar. Met het risico dat hij verkouden wordt, maar heeft wel aandacht nodig om optimaal te presteren.'

Fotografie, een bedrijfsfilm en originele teksten zijn onlosmakelijk verbonden aan een goede website. 'Een bezoeker ziet met een half oog of hij te doen heeft met een serieuze zakenpartner aan wie hij



'ZELF PERSEN WE HET FRUIT EN MAKEN DE SIROPEN. VERVOLGENS GAAT HET NAAR HOOGHOUDT IN GRONINGEN. HET VULLEN VAN DE BIOLOGISCHE FRISDRANK VINDT DAAR PLAATS OP EEN COMPLETE NIEUWE SKAL-GECEERTIFICEERDE LIJN. ONZE PRODUCTEN KOMEN OP HET JUISTE MOMENT. WE HOREN STEEDS VAKER DAT MEN WEL EEN BEETJE KLAAR IS MET DIE EEUWENOUDE ZOETE FRISDRANKEN.'

zijn geld wil toevertrouwen. Dus zeggen wij: investeer in goede fotografie, maak aansprekende teksten en zorg bijvoorbeeld voor actualiteit door een blog of vlog aan jouw site toe te voegen. Zet je er iets nieuws op dan trekt dat de aandacht van potentiële klanten. Nieuw, origineel en creatief is iets wat Google onmiddellijk om zet in een hogere plek in de zoekmachine. Wees bewust wat een website/shop en social media, zakelijk voor jou kan betekenen. Iets waar UNYT in gespecialiseerd is. We kunnen rapportages maken hoe jouw website/shop vindbaar is en hoe dat zich verhoudt met de concurrentie. Maar belangrijker is nog, hoe kom je boven jouw concurrentie te staan in Google. Samen kunnen we dit realiseren.'

Opgeven staat niet in het woordenboek van ondernemer Wouda. Momenteel is hij ook bezig met de ontwikkeling en promotie van het nieuwe frisdrankmerk Moj Lemonade, een merk dat een lange introductieweg heeft afgelegd. 'We hebben wat hobbels moeten overwinnen, maar er zit nu met Thies Nicolai een goede accountmanager op, waardoor de verkoop een boost heeft gekregen.'

Ik ben er van overtuigd dat er markt is voor dit frisdrankmerk

In het Groningse Baflo startte de geschiedenis van Moj – aanvankelijk was het Moi, van het Groningse hoi!, maar bij nader inzien was deze naam voor de buitenlandse markt enigszins verwarrend – met smaken ontwikkelaar Grietje van der Meulen. 'Zij staat aan de basis van dit biologische producten. Ik ben er van overtuigd dat er markt is voor dit frisdrankmerk zonder overbodige toevoegingen en een klein beetje biologische suiker. We zetten het nu vooral af in de drie noordelijke provincies, maar Moj is ook al verkrijgbaar in het prestigieuze hotel Krasnapolsky op de Dam in Amsterdam en zijn er steeds meer ondernemingen in het midden en westen van het land, die Moj afnemen. Via de eigen webshop en groothandels worden de flesjes verkocht in de smaken rabarber hibiscus, bosbes lavendel, kruisbessen vlierbloesem en roos framboos.'



MANNING
Uitvaartzorg

058 - 844 83 65 | www.manninguitvaartzorg.nl

Met liefde geregeld

LEONIDAS LEEUWARDEN

Valentijnskado kopen? Leonidas Leeuwarden
WHAT ELSE...



KLEINE KERKSTRAAT 2
8911 DM LEEUWARDEN

DE RODE LOPER

boekenpassage

TWEEDEHANDS BOEKEN
KUNST
FOTOGRAFIE
GLASWERK
SCHAKEN

FOTOBOEKEN

DOGMATICALLY SPEAKING
LYNN LENNON

HONDERD MENSEN
COR JARING EN
H.J.A. HOFLAND

HET ONVERMOGEN
OSCAR VAN ALPHEN

LUIZEN IN DE PELS
100 JAAR JOURNALISTIEK
IN NEDERLAND

EEN HALVE EEUW
FOTOJOURNALISTIEK
SEM PRESSER

BY INVITATION ONLY
RICHARD YOUNG EN
CHRISTOPHER WILSON

SAHEL
WILLEM DIEPRAAM

VAN CHILI TOT GUATEMALA
KOEN WESSING

EROTIC PHOTOGRAPHS
UWE OMMER

MEISJES
MARCO GLAVIANO

BAGARA
ED VAN DER ELSKEN

NIEUWE COLLECTIES
ANSICHTKAARTEN EN
PLAATJESALBUMS

DIVERSE BLADEN, STRIPS,
CD'S EN DVD'S O.A. DE
MOANNE, NATIONAL
GEOGRAPHIC, ARGUS,
VILLAMEDIA, KERAMIKA,
HOLLANDS DIEP,
SUSKE EN WISKE, ERIC
DE NOORMAN, GUUST,
HOW ART MADE THE
WORLD (5 DVD'S)

SINT JACOBSSTRAAT 32
OPEN OP WOENSDAG,
DONDERDAG, VRIJDAG EN
ZATERDAG VAN 11 TOT 17 UUR

boekenpassage

DE RODE LOPER

TOM VAN MURIK



Pardon, reeds

In mijn ouderlijk huis heerste een redelijk liberaal klimaat. Er waren geen verboden programma’s op de tv en wij keken alles. Er werd door iedereen hard gelachen om Barend Servet en Fred Haché, ook als het Koninklijk Huis voor schut werd gezet. De uitzondering was Dolf Brouwer, ofwel Sjef van Oekel. Zodra hij in beeld kwam protesteerde mijn moeder. ‘Bah, daar heb je die vieze man weer. Vreselijk, vreselijk, kan die tv. niet uit.’ Sjef was niet haar favoriet, dat was wel duidelijk.

Ik had later een tijdje allerlei (bij)baantjes in de horeca en zo werd ik gevraagd om te werken bij de opening van Barcorolle, een mooie stijlvolle discotheek op het Ruiterskwartier met een leuk publiek. Toen later op de verdieping discotheek Scooby Doo de deuren opende, was ik er ook weer bij. Sjef van Oekel zou de opening opluisteren.

De zaak liep vol, veel Cambuurfans die allemaal voor Sjef van Oekel kwamen. Toen Sjef domweg met een koffertje in de hand de zaal inliep, ontstond er meteen gedrang en je kon zien dat Sjef ook gewoon een broze oudere man was. Toen het uit de hand dreigde te lopen opende ik een nooddeur, drukte Sjef en mezelf erdoorheen en we waren ineens uit de drukte.

Ook toen viel Sjef niet uit zijn rol. Hij veegde die vette haarlok met een joyeus gebaar uit zijn oog. ‘Dat scheelde niet veel, reeds.’ Toen

hij wat op adem kwam, vertelde ik hem dat mijn moeder een grote fan van hem was en of hij misschien een foto met handtekening voor haar had. Natuurlijk kon dat. ‘Voor mijn allerliefste moedertje’ schreef hij erbij. Toen Sjef daarna op veilige afstand van het publiek achter de draaitafels werd geparkeerd en Zuurkool met Vette Jus begon te zingen, werd het die avond heel gezellig.

Ik heb nog altijd spijt dat ik die foto echt aan mijn moeder heb gegeven want ik heb hem daarna nooit weer gezien. Ik had het kunnen weten, maar ja, het was wel een mooi moment en dat is ook veel waard. Dat was in een andere tijd, een andere rol, een ander verhaal.

Ik had die avond natuurlijk niet kunnen vermoeden dat ik later als wethouder opnieuw met dit pand te maken zou krijgen.

Zuurkool met Vette Jus

De gemeente kocht de discotheek Rock It die toen in het pand gevestigd was. De eigenaar was Coos Stroomisma, een hele bijzondere man. De aankoop kwam rond nadat we in de onderhandelingen twee jaar om elkaar heen hadden gedraaid. De gemeente had de omliggende panden in bezit maar kon daar niet veel mee beginnen zonder het pand van Coos. Na de aankoop kon de plannenmakerij beginnen en zo is jaren later popcentrum Neushoorn gerealiseerd.

Coos was op mijn afscheidsreceptie en gaf me een prachtige jazz LP. Jammer genoeg is hij overleden en soms als ik langs het pand van Neushoorn loop, dan denk ik nog even aan hem.

LEES OP WWW.LIWWADDERS.NL: KLEIN CORONANIEUWS EN ANDERE ZAKEN

✱ Anne&Max opent aan het Naauw ✱ Geen medewerker voor Jacky van Dijk ✱ DE-café gaat verbouwen

✱ De horecaketten Anne&Max opent een nieuwe zaak in het pand van de voormalige schoenenwinkel van Schlichting aan het Naauw. Anne&Max wil een huiskamer zijn in de stad. De keten begon in 2005 in Haarlem. Schlichting verhuisde naar de Wirdumerdijk.

✱ Martkoopman Jacky van Dijk uit Hoogkerk heeft zijn groentekraam overgedragen aan de zoon van groenteman Boonstra, ook op de markt. Van Dijk zal hem de komende

tijd assisteren. Zelf gaat hij mogelijk aan de slag als glaszetter. ‘Dat is mijn eigenlijke vak’, aldus de 61-jarige ondernemer. Tegen de wisseling van beroep ziet hij niet op. ‘Ik ga gewoon door en pak iets nieuws op.’

✱ De verbouwing van het DE-café is uitgesteld. Eigenaar Patrick van Erve wilde een container voor zijn te verbouwen zaak plaatsen maar hiermee ging de gemeente niet akkoord.

Dax Gastrobar



Dax Gastrobar te Leeuwarden, staat garant voor gastvrijheid, een goede keuken, prettige bediening, ruime keus in eten en drinken, flexibiliteit, gezelligheid en altijd een goede prijs/kwaliteit verhouding.

- * Dagschotel €10,-
- * Driegangenmenu €27,50
- * Studentenkorting 10% over de gehele rekening

Grote Hoogstraat 32
8911 HB Leeuwarden

Tel. 06-44449349
gastrobardax@gmail.com



EDDY & HENNY:

'NYT PASSE? DAN OEK NYT KOPE!'

EDDY 'Se trekke oans de kranten út de fytstas.'

HENNY 'We brenge oek kranten bij de bh-winkel van Tetsje in Bitgummole.'

EDDY 'Offisjeel hiet die winkel lingeriewinkel It Oare Ein.'

HENNY 'Stúft dur un vrachtwagenchauffeur bij Tetsje naar binnen: ik hoef niks, mar hest noch un krantsje?'

EDDY 'Tetsje het haar hannel goëd in de hand.'

HENNY 'Se seit gewoan: nyt passe? Dan oek nyt kope.'

EDDY 'Se wil seker wete dat ut goëd sit. Sukke standvastige ondernimmers, daar hew je wat an.'

**KEUKEN
RENOVATIE**
n e d e r l a n d

Regio Leeuwarden

- ◆ nieuwe keukendeuren
- ◆ nieuwe scharnieren
- ◆ nieuwe werkbladen
- ◆ nieuwe apparaten
- ◆ nieuwe kranen

Als het om de euro's gaat!

keukenrenovatienederland.nl

06 - 2856 3755



PERSOONLIJK INTERIEURADVIES

Maak een afspraak voor een **Design Date** en ontvang onze gratis stijlguides.

DE BOER

WOONPROFESSIONALS LEEUWARDEN

SCHRANS 131 | 8932 ND LEEUWARDEN
WWW.WOONPROFESSIONALDEBOER.NL

BOUWMEDEWERKER?

Wij zijn altijd op zoek naar vakkrachten:

- bouwmedewerkers en ZZP'ers
- technische medewerkers
- leerling bouwers
- timmerlieden
- metselaars
- schilders

Kijk op de website voor overige vacatures

www.recruitus.nl

- wekelijkse betaling
- veel werk in de regio
- korte lijnen & persoonlijk

Kelvinstraat 17-1,
8912 AN Leeuwarden
T: 058 2030888 M: 06 20073713
info@recruitus.nl

recruit
Bouw & meer **us**



**Voor bedrijf
én particulier!**



 **Afvalcontainer verhuur**
(van 3m3 tot 40m3)

 **Milieustraat**

Einsteinweg 16 | Leeuwarden

058 213 1018 | info@oldehove-recycling.nl

www.oldehove-recycling.nl

Zaterdag 25 maart 2023 | 20.15 uur | Grote of Jacobijner Kerk Leeuwarden
Entree € 25,- | Kaartverkoop: www.harmonie.nl

Holland Baroque & 5 vrouwelijke solisten
‘Tranen van Brabant’
Passiemuziek, vol pure expressie en speelse lichtheid

Holland Baroque

Camille Allerët, sopraan
Hannah Morrison, sopraan
Lucretia Starke, sopraan
Ludmila Schwartzwalder, mezzosopraan
Laura Lopes, mezzosopraan

Muziek tussen Aswoensdag en Pasen, veertig dagen met litanieën. Stabat Mater, barok, gregoriaans en andere werken van Benedictus à Sancto Josepho, Herman Hollanders en Carl Rosier.



www.appassionata-leeuwarden.nl

**KANTOREN
VERGADEREN
FLEXWERKEN
LUNCHEN**



Op zoek naar een
dynamische werkplek
of vergaderlocatie?

Bekijk ons aanbod op
www.crystalic.nl



LEEWARDEN | FRANÇOIS HAVERSCHMIDTWEI 2 | 8914 BC | THE NETHERLANDS

